

Mlašč tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 26

V Celovcu, dne 25. junija 1953

Cena 1 šilling

Vse je v razvoju

V zadnjem uvodniku smo pokazali na razgibanost političnih dogodkov v Evropi in izven nje. Še papir po tisku ni bil prav suh, že se je pojavila povsem nova slika na najvažnejši črti evropske politike. Komaj so se odprle v Berlinu poti med zapadnim in vzhodnim svetom in komaj je vlada Vzhodne Nemčije objavila ukinitve boljše vizacije Vzhodne Nemčije na gospodarskem in tudi upravnem področju, že je v Berlinu in v Vzhodni Nemčiji izbruhnila revolucija in vstaja naroda, predvsem odpor delavstva.

Ni zadeva tega članka, da bi preiskovali in ugotavljali, katera trditev odgovarja resnici. Vzhod trdi, da je odprte poti porabil Zapad za to, da uprizori v vzhodnem delu Berlina vstajo in rabuke. Zapad pa je mnenja, da je narod prve olajšave v pogledu političnega pritiska s strani komunistične uprave porabil, da bi dal duška svoji nevolji nad slabimi življenjskimi razmerami, katere vladajo v tem delu Nemčije.

Za nadaljnjo politiko Evrope je važno dejstvo, da se je ta vstaja naroda v resnici vršila in da je prva posledica bila zopetna vzpostavitev barikad med Vzhodom in Zapadom. Na Vzhodu pa tudi povečan pritisk na posameznika gotovo še ne doprinese k pomirjavi duhov. Dogodki v Berlinu so na mah napetost med vzhodnim in zapadnim svetom podvojili in še stopnjevali. Vsi tisti, ki so verovali in upali, da so napori za mirno rešitev političnih sporov na vidiku, so hudo razočarani.

Predstavniki Velike Britanije, Francije in predvsem socialdemokratske stranke Zapadne Nemčije so bili nad ruskim popuščanjem ugodno presenečeni in so pričakovali povoljnega razpleta vsega nemškega in avstrijskega vprašanja. Predstavniki ameriških Združenih držav in zvezni kancler Zapadne Nemčije dr. Adenauer pa so bili od vsega početka nezaupljivi in so videli, da navidezno rusko popuščanje ogroža načrte za tesno povezavo Zapadne Evrope z Ameriko.

Eno dejstvo danes gotovo drži. Dogodki zadnjega tedna so položaj med Zahodom in Vzhodom tako obremenili, da bo v najboljšem slučaju treba mnogo časa, da se vzpostavi vzdušje, ki je vladalo v zadnjem času po Stalinovi smrti.

Ni pa izključeno, da bi utegnili Avstrija v tem položaju doseči v pogledu zasedbenih razmer še nadaljnje olajšave, ker se bodo Rusi prav gotov potrudili dokazati, da so njihova stremjenja za ohranitev miru odkrita. Čim bolj pa bi Rusi v Avstriji v svojih zahtevah in svojem zadržanju kot zasedbena oblast popuščali, tem bolj bodo tudi zapadne sile prisiljene k podobnemu potopanju. Mogoče bo Avstrija le bolj srečna točka za preizkušanje evropskega političnega položaja kot pa je bila Nemčija v zadnjem tednu.

Sicer pa se je tudi na Koreji dogodilo nekaj, kar utegne imeti dalekosežne politične in tudi vojaške posledice. Vlada južne Koreje, kateri so prišli Združeni narodi pod vodstvom Amerike na pomoč, se noče pokoriti določilom dogovorov, ki so bili sklenjeni med zastopniki komunistične Severne Koreje in zastopniki Združenih narodov glede premirja in glede vojnih ujetnikov.

Vse je v naglem razvoju. Osnovna črta celotnega svetovnega političnega položaja pa je še vedno veliko medsebojno nezaupanje, ki onemogoča ureditev spornih vprašanj.

Jugoslovanski obisk na Dunaju

V ponedeljek, dne 29. junija, bo dospel z letalom na Dunaj iz Beograda jugoslovanski državni tajnik (minister) za zunanje zadeve Koča Popović. Zunanjega ministra bodo spremljali višji uradniki jugoslovanskega zunanjega ministrstva in sicer: načelnik evropskega oddelka minister Salko Fajčič, načelnik gospodarskega oddelka Ivan Barbarič ter dr. Vladislav Serb, Drago Kunc in Aleksander Demajo. Jugoslovanska delegacija ostane uradno na Dunaju do 1. julija, minister Popović pa ostane nato še neuradno v Avstriji dne 2. julija.

Uradni razgovori med ministrom Popovićem in avstrijskim zunanjim ministrom dr. Gruberjem bodo dne 30. junija in 1. julija. Dne 1. julija zvečer bo slavnosten sprejem v jugoslovanskem poslanstvu na Dunaju, preje pa bo še tiskovna konferenca, kjer bo govoril jugoslovanski minister o uspehih svojih razgovorov.

Glavni predmeti razgovorov bodo med drugimi: Odnosi med Avstrijo in Jugosla-

vijo ter v tej zvezi odnosi med Jugoslavijo in Italijo, tržaško vprašanje in gospodarski interesi Avstrije v Trstu. Predvsem pa bo za nas važen razgovor o vprašanju zaštite slovenske in hrvatske narodnosti v Avstriji. To vprašanje je toliko važnejše, ker te narodnosti še nimajo v Avstriji določenega statuta po avstrijski državni pogodbi. Zato že danes poizkušajo nekateri (vse tri vladne stranke na Koroškem) izkoristiti n. pr. ta položaj pri uredbi o dvojezičnih šolah v škodo slovenske narodnosti na Koroškem.

Sicer je vprašanje zaštite slovenske in hrvatske narodnosti v Avstriji predvideno v državni pogodbi, vendar smatrajo v Beogradu, da bi bilo v interesu dobrih prijateljskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo, ako bi se to vprašanje rešilo z medsebojnimi sporazumi. To prepričanje je izrazil tudi lansko leto avstrijski zunanji minister pri svojem obisku v Jugoslaviji, toda je ostalo doslej še vse samo pri besedah in obljubah.

Gospodarski in drugi zakoni

Pred zaključkom zakonodajnega dela v avstrijskem državnem zboru je treba sprejeti še nekatere zakone, ker veljavnost sedanjim zakonom poteče meseca septembra. Zato bo vlada predložila te dni parlamentu predloge novih zakonov. Še preje pa se morajo zediniti o določenih teh zakonov zastopniki obeh vladnih strank. Ako ti zastopniki odobrijo določila novih zakonov, jih odobri tudi vlada in jih nato odobri parlament.

Zastopniki strank so se pogajali predvsem o peterih kmetijskih zakonih. Veljavnost teh zakonov, ki potečejo dne 30. septembra, naj bi bila podaljšana do 30. junija 1955, da jih ne bo treba vsako leto na novo podaljševati in o njih razpravljati. Omenjeni kmetijski zakoni so: zakon o mleškarskem skladu (fondu), zakon o žitnem skladu, zakon o prodaji in nakupu živine, zakon o rejji svinj in zakon o krmilih. Od takrat, ko so bili prvotno ti zakoni izdani zaradi zaštite kmetijstva in potrošnikov, so se razmere že znatno spremenile. Zato je treba spremeniti tudi nekatere določila teh zakonov, četudi nekateri zagovarjajo popolno ukinitve teh zakonov. Novemu zakonu o prometu z živino se upirajo mesarji, ki zahtevajo, naj ostane še nadalje v veljavi sedanji zakon.

Razen omenjenih kmetijskih zakonov bo parlament razpravljal še o zakonu o zuna-

nji trgovini, katerega določila naj bi bila poenostavljena. Nov je predlog o zakonu za pospeševanje zunanje trgovine. Ta naj bi omogočil čim večji izvoz avstrijskih gotovih izdelkov in naj bi tako doprinesel k zmanjšanju brezposelnosti.

Tudi zakon o stanovanjski zaščiti poteče koncem septembra in bo podaljšan sedanji zakon z nekaterimi spremembami, ki upoštevajo današnje razmere in zahteve. Zakon v novi obliki dovoljuje hišnim lastnikom, da si tri tedne po izpraznitvi stanovanja smejo sami poiskati novega stanovalca. Doselej je stanovanje nakazoval stanovanjski urad in pri tem navadno ni upošteval želje lastnika hiše.

Te dni bo razpravljal parlament tudi še o zakonu o pristojbinah na avstrijskih visokih šolah. Zaradi določil tega zakona, ki predpisuje deloma visoke pristojbine (takse) za študente na visokih šolah, so uprizorili študenti v vseh visokošolskih mestih v sredo dopoldne demonstracije, v katerih so zahtevali spremembo nekaterih določil tega zakona.

O vseh teh zakonih naj bi razpravljal parlament do 12. julija. Ker je bil o teh zakonih dosežen že sporazum med vladnimi strankama, je zelo verjetno, da jih bo tudi parlament brez vsake večje spremembe sprejel in bo nato dne 13. julija odšel na počitnice.

Mir z nasiljem

V Vzhodni Nemčiji trajajo demonstracije in štrajki, ki so se pričeli z demonstracijami na berlinskih ulicah dne 16. junija, še naprej. V zvezi s temi demonstracijami pa trajajo v še večji meri tudi protiukrepi vzhodno-nemškega policijskega ministrstva in pa ukrepi sovjetske zasedbene oblasti. V večini vzhodno-nemških mest je proglašeno obsedno stanje in sovjetske oblasti postopajo po določenih prekega soda. Na smrt je bilo doslej obsojenih — kolikor je mogoče dobiti poročila iz Vzhodne Nemčije — blizu 30 oseb in je bila smrtna obsodba tudi takoj izvršena. V zaporih pa je še okrog 16.000 oseb, od teh jih je večje število obsojenih že na večletno zaporno kazen. Razen tega je odrejeno, da morajo delavci v tovarnah, rudokopih, premogovnikih in na stavbiščih z naknadnim delom nadomestiti izgubo, ki je nastala zaradi demonstracij in štrajkov.

Zaradi dogodkov v Vzhodni Nemčiji so priredili v zapadnem delu Berlina v torek velike žalne svečanosti, katerih se je udeležilo okrog 200.000 ljudi. Teh žalnih sve-

čanosti se je udeležil tudi zapadno-nemški kancler Adenauer, ki je v svojem govoru poudaril, da bo z vsemi silami delal na združitvi Vzhodne in Zapadne Nemčije v svobodni Nemčiji. Sredi med udeleženci teh svečanosti je bilo 7 krst onih, ki so zaradi zadobljenih ran pri demonstracijah v vzhodnem delu Berlina umrli v bolnicah. Sredi med temi krstami pa je bil v črtno zaviti ščit z napisom: Willi Götting. To je ime nekega brezposelnega iz zapadnega dela Berlina, ki so ga v vzhodnem delu Berlina obsodili zaradi demonstracij kot prvega na smrt in so ga takoj ustrelili.

Zaradi dogodkov v Vzhodni Nemčiji je spet narastlo število beguncev, katerih dnevno pride okrog 1000 v zapadni del Berlina, četudi so vsi prehodi ostro zastraženi in je vsak beg zvezan s smrtno nevarnostjo.

Predsednik britanske delavske (laburistične) stranke Clement Attlee bo na povabilo maršala Tita obiskal v letošnjem poletju Jugoslavijo.

Admiral Artur W. Radford
šef generalnega štaba vojske Združenih držav (USIS).

K R A T K E V E S T I

Avstrijski zunanji minister dr. Karel Gruber je te dni obiskal indijskega ministrskega predsednika Pandit Nehru-ja, ki se mudi ob Vierwaldstättskem jezeru v Švici. Govorila sta o izboljšanju trgovskih odnosov med obema državama.

Na Dunaju so prejšnji četrtek poizkušali trije ruski civilisti iz njegovega stanovanja odpeljati češkoslovaškega državljana Lukasa. Ugrabitev pa se ni posrečila, ker je to preprečila ameriška mednarodna patrulja na Dunaju, ki je prišla pravočasno na pomoč.

Na Dunaj je prispelo zastopstvo Judov, ki hočejo doseči od Avstrije povrnitev škode, ki jim jo je povzročil Hitlerjev režim v Avstriji.

Ameriški predsednik Dwight Eisenhower je povabil grškega kralja Pavla in kraljico Frederiko, da obiščeta letošnjo jesen Združene države ameriške.

V petek so usmrtili na električnem stolu v jetnišnici Sin-Sing v New Yorku zakonca Julija in Ethel Rosenberg, ki sta bila že pred dvema letoma obsojena na smrt zaradi atomskega vohunstva v korist Sovjetske zveze in sta s tem zakrivila morebitno smrt več milijonov ljudi.

Jugoslovanska vlada je dovolila plovbo po jugoslovanskem delu Donave za 26 sovjetskih vojnih ladij, ki se iz Avstrije vračajo v črnomorska pristanišča.

Ameriška poslanska zbornica je odobrila znesek v višini skoraj 5 milijard dolarjev za pomoč inozemskim državam, predvsem Evropi. Odobritev mora potrditi še senat. Avstrija dobi za pomoč gospodarstvu 20 milijonov dolarjev, Jugoslavija pa kot vojaško pomoč 217 milijonov in kot gospodarsko pomoč 45 milijonov dolarjev.

Kmalu po svojem vzletu na vojaškem letališču Tahikava blizu Tokia na Japonskem je treščilo v riževno polje veliko štirimotorno ameriško vojaško letalo in se je vnelo. V letalu je bilo 120 ameriških vojakov, ki so se vračali z dopusta na Korejo in 7 moč posadke. Vseh 127 moč je zgorelo.

Egiptovski ministrski predsednik general Mohamed Nagib je proglasil v Egiptu konec monarhije. Egipt je republika, kar naj bi potrdil narod po treh letih v ljudskem glasovanju.

Za novega sovjetskega veleposlanika v Beogradu je bil imenovan Vasilij Valkov, ki je že odpotoval na svoje novo službeno mesto.

Britanski ministrski predsednik Winston Churchill odpotuje dne 30. junija na Bermudske otoke, kjer se dne 8. julija sestane z ameriškim predsednikom Eisenhowerjem in francoskim min. predsednikom.

Politični teden

Po svetu . . .

Prevelike zahteve, katere je vzhodno-nemški komunistični režim stavil na delovnega človeka, že itak do skrajnosti omejena osebnostna svoboda posameznika, kratkoročno: ne vzdržni življenjski pogoji so najgloblji vzrok velikih nemirov, ki so več dni trajali v sovjetskem sektorju Berlina in po nekaterih mestih Vzhodne Nemčije. Delavci sami so dali z demonstracijami duška svojem nezadovoljstvu nad sistemom totalnega izkoriščanja fizične sile človeka.

Prepozen umik, kljub temu je zavrelo . . .

Vzhodnonemška vlada je izdala vrsto ukrepov, ki so pomenili nekako zvođenitev tipičnega komunističnega sistema. Toda po razvoju sodeč so ali ti ukrepi prišli prepozno ali pa na njih sploh ni bilo kaj bistvenega. Izbruhnile so stavke, v katerih so delavci protestirali proti nadaljnjemu povečanju delovne norme za 10 odst. Vlada je preklcala zakon o uvedbi te norme, toda splošen položaj je bil že tako napet, da je kljub temu prišlo do odkritih sovražnosti napram predstavnikom režima po državnih podjetjih. Stavkajoči so šli na ulice demonstrirati, sploščka se je vse odigravalo med Nemci samimi, to je med ljudsko milico in stavkajočimi. Medtem je vse dobilo političen karakter, saj je Berlin najobčutljivejša točka v hladni vojni med Zapadom in Vzhodom, nedvomno so tudi iz zapadnih sektorjev Berlina prihajali protikomunistični somišljeniki in z glasno besedo pomagali pri demonstracijah. Medtem pa so stopili na prizorišče dramatičnega dogajanja sovjetski tanki in oddelki rdeče armade ter hitra sodišča, potem ko je bilo proglašeno obsedno stanje. Valovi stavkajočih so vzklicali po svobodi in zedinjenju Nemčije in proti režimu, zahtevajoč odstop vlade. Ta je „uradnovala“ v svoji uradni palači, katero je pred demonstranti varovala rdeča armada. V spopadih je bilo več ustrelenih in ranjenih. Sodišče je obsodilo tri na smrt in so jih nekaj ur po obsodbi ustrelili. Vso vzhodno Nemčijo je zajel val aretacij, več tisoč je pogrešanih. Med temi so tisti, ki so se zatekli v zapadne sektorje in tisti, ki se niso vrnili iz vzhodnega sektorja.

Komunistično časopisje po Evropi se ravna po uradnih izjavah vzhodnonemške vlade in piše, da je delavska vstaja bila organizirana po ameriških in drugih „fašističnih“ agentih . . .

Odjek vseh teh dogodkov je bil pa v zapadnem svetu izredno močan. Po teh dogodkih, ki so sledili sličnim na Češkoslovaškem, stopa tudi zadnja sovjetska mirovna ofenziva v novo luč. Vedno bolj se tudi med takozvanimi nevtralcami širi mnenje, da vsi ukrepi, ki so kazali na omiljenje komunističnih režimov po satelitskih državah, niso bili nič drugega kot zahteva časa, kot n. pr. odprtje malega ventila pri parnem kotlu, ki grozi, da se bo razletel.

Dogodki v Berlinu in Vzhodni Nemčiji so tudi pokazali, kako ranljive so te diktature in so zajezili prve politične uspehe komunistične mirovne ofenzive

Z izidom volitev v Italiji je izgledalo, da bodo komunistične stranke širom Evrope dobile novega zagona in novih pristašev med sredinci ter da se jim bo posrečilo še bolj razdvojiti že itak manj stabilni politični tabor Zapada. Trenutno se je položaj obrnil: Zapad je začel, da je komunistični kolos ranljiv celo tam, kjer je domnevati njegovo največjo silo, med delavskimi množicami.

Vsa dramatična dogajanja so spremljali še dogodki politič. značaja. Trije zapadni visoki komisarji v Berlinu so sovjetskemu komisarju poslali protestno noto, Eisenhower pa je zapadnemu Berlinu z ozirom na zadnje dogodke podaril 50 milijonov dolarjev.

V Franciji še nimajo vlade

do trenutka ko to pišemo. Tudi Andre Marie-ju ni uspelo dobiti v parlamentu večine. Nasprotno: dobil je še manj glasov na svoj vladni program kot njegov prednik Bidauld, kateremu je izpodletelo na enem samem manjkajočem glasu. Predsednik republike Auriol se je naveličal prositi posamezne strankarske voditelje za sestavo novih vlad ter je sklical vse naenkrat ter jim v rogatečih besedah prikazal ponižujoče stanje ter porazne posledice, ki lahko nastanejo za Francijo, če ne bo kmalu vlade z močno ve-

čino v parlamentu. Po sedanjem položaju bi bilo sklepati, da bo sestavljena ali desničarska vlada ali pa levičarska po vzorcu nekdanje ljudske fronte. Fracosko časopisje večine strank se zelo huđuje nad parlamentom in pravi, da je zgolj materialna sebičnost poslancev kriva tako dolge vladne krize.

V prihodnjih dneh naj bi se vršila konferenca „velikih zapadnih treh“ na otokih Bermuda, pa bo prav radi francoske vladne krize gotovo preložena, dokler Francija ne bo imela vladnega predsednika. Na Bermudih hočejo „veliki trije“ vskladiti svoja stališča v odnosih do Sovjetske zveze, kar je postalo že zelo aktualno.

Na Koreji še ni podpisano premirje

Predsednik južnokorejske vlade Singman Ri jo je Amerikancem, oziroma Združenim narodom pošteno zagodel. Ukazal je izpustiti 26.000 severnokorejskih vojni ujetnikov, kateri bi po določilih pogodbe imeli

priti pod nadzorstvo petih nevtrálnih držav. S tem je seveda onemogočil izvršitev važnega pogoja, pod katerim so bili komunisti pripravljeni skleniti premirje. Singman Ri je seveda nameraval onemogočiti podpis premirja, proti kateremu se tako ogorčeno bori. Komunistična delegacija je sedaj res odklonila podpis z zahtevo po jamstvih o izvršitvi določil pogodbe o premirju. Tako je spet ostalo na pol poti do nadaljnjega. Poveljnik ameriških čet pa je izjavil, da bo spričo Ri-jeve trmoglavosti na lastno roko izvedel ukrepe, ki bodo zajamčili izpolnitev že doseženih sporazumov s Kitajci in Severokorejci. Vprašanje je, v koliko Ri-jeva politika „z glavo skozi zid“ ne prinaša ravno nasprotnih sadov: poma-ga posredno komunistom.

. . . in pri nas v Avstriji

Politično življenje v Avstriji je bilo minuli teden v znamenju zunanje-politične razprave v dunajskem parlamentu. Ta pa je bila v precejšnji meri pod vtisom dogodkov v Berlinu in v Vzhodni Nemčiji.

V imenu zvezne vlade je podal pregled političnega položaja Avstrije in to še prav

Sovjetski veleposlanik v Beogradu

V zadnjem času, ko spreminja sovjetska vlada svojo politično taktiko, je vzbudilo posebno pozornost prijateljsko nastopanje sovjetske vlade do Turčije in do Jugoslavije. To je vzbudilo različne misli, zato v kratkem navajamo, kaj pišejo o tem veliki ameriški časopisi.

„Wall Street Journal“ piše: „Sprememba zadržanja sovjetske vlade napram Turčiji in Jugoslaviji še ne pomeni, da je sovjetska vlada spremenila tudi svoje končne cilje. Na to sta posebej takoj sami opozorili vladi v Beogradu in v Ankari, ko je objavila sovjetska vlada svoje namene. Pri tem sta tako turška kakor tudi jugoslovanska vlada tudi izjavili, kaj je verjetno povod temu spreminjenemu zadržanju sovjetske vlade: To je poizkus, kako razbiti balkansko zvezo in kako s tem oslabil Severno-atlantsko obrambno zvezo, katere članici sta Turčija in Grčija.“

Lišt nato nadaljuje, in pravi, da je sovjetsko zadržanje gotovo tudi izraz notranjih sovjetskih razmer in težkoč. Pri boju za obdržanje oblasti v Kremlju se hočejo gotovo novi oblastniki izogniti vsakemu zunanemu sporu in zato poizkušajo vzpostaviti čim bolj prijateljske odnose z vsemi sosedi.

„Baltimore Sun“ piše: „Ko je govoril maršal Tito o sovj. ponudbi in o tem, da je Jugoslavija to sovjetsko ponudbo spreje-

la, je poudaril posebej, da bi želel s sovjetske strani predvsem dejanj, ki naj pokažejo željo sovjetske vlade po izboljšanju odnosov med obema državama. Samo besede ne zadostujejo. — Da sprejema maršal Tito ponudbe sovjetske vlade, ki poizkuša v zadnjem času pokazati marsikje v Evropi posebno prijateljstvo, z nekim nezaupanjem, to mora vzbuditi v nas pozornost. Saj je ravno Tito tisti, ki gotovo zelo dobro pozna načine, pota in navade sovjetskega komunizma.“

„Washington Post“ piše: „Turki so prestali svoječasni vihar sovjetskih groženj z mirnim in trdnim zadržanjem enotnosti. To je vplivalo tudi na Moskvo, kjer sedaj izjavljajo, da bi bili pripravljeni pozabiti vse spore. Zlasti so opustili v Moskvi vse ozemeljske zahteve in pa zahteve po sovjetskih oporiščih ob Dardanelah. — To pa še ne pomeni, da bodo začeli sedaj Turki naenkrat z razorožitvijo in da bodo padli Rusom okrog vratu kot veliki prijatelji. Pač pa so Turki pripravljeni, da se z Rusi pogajajo o morskih ožinah v Dardanelah na posebni konferenci. Ta konferenca bo potrebna že zato, ker poteče sedanja pogodba o Dardanelah leta 1956. Vendar pa zahteva Turčija, naj bi se udeležile te konference vse podpisnice dardanelske pogodbe in tudi Združene države Amerike, ki svoječasno te pogodbe niso podpisale.“

Eisenhower mladini

Ameriški predsednik Eisenhower je govoril pred kratkim gojencem Dartmouth zavoda v Hanovru v zvezni državi New Hampshire. Pri tem je govoril najpreje o človeški sreči in je dejal, da more biti človek srečen le, ako vsak dan opravi čim boljše svojo dolžnost. Drugače pa je bil ta dan izgubljen, kar je slabo in je protikrščansko ter ne more vzbuditi zadovoljstva čiste vesti.

Ko je govoril gojencem v pogumu, je Eisenhower dejal: „V neki knjigi stoji zapisano, da bo jazljivec umrje v svojem življenju 1000-krat, hrabri pa samo enkrat. Srečno more živeti torej samo oni, ki je pogumen, ker se ne boji nečesa, proti čemur ne ve pomoči. Pogum pa je predvsem, zlasti pri mladini v tem, da si upa kritizirati tudi sebe, da si upa kritično presojeti razmere okrog sebe in da poizkuša nato ustvariti nekaj boljšega.“

Obnovljeni solunski proces

Pred vrhovnim sodiščem ljudske republike Srbije je bil končan proces, pri katerem so obnovili proces iz leta 1917. Takrat so bili pred srbskim vojaškim sodiščem v Solunu obsojeni na smrt zaradi poizkušene atentata na takratnega srbskega regenta Aleksandra polkovnik Dragutin Dimitrijevič, major Ljubomir Vulović in marketer Rade Malobabič. Imenovani so bili ustreljeni, osem drugih pa je bilo obsojenih v ječo do 20 let. Sedaj po 36 letih živi od obsojenih samo še eden, to je Radoje Lazič.

Pri obnovljenem procesu je prišlo sodišče do zaključka, da so se nepravilno in pri-

strano v takratno razpravo v Solunu vmešavali tedanji predsednik srbske vlade Nikola Pašić, takratni minister za notranje zadeve Ljubomir Jovanović in pa sam regent Aleksander. Na podlagi dokazilnega gradiva in izpovedi prič je izreklo vrhovno sodišče ljudske republike Srbije v Beogradu sedaj oprostilno razsodbo in je razveljavilo po 36 letih obtožbo bivšega srbskega vojaškega sodišča v Solunu.

Po nekrvavi revoluciji je prevzel v južno-ameriški republiki Kolumbiji predsedstvo države general Rojas Pinilla, kar je odobrili tudi parlament, odstavljeni predsednik Gomez je prisel v New York.

posebej v zvezi z zadnjimi ukrepi sovjetske zasedbene oblasti zvezni kancler ing. Julij Raab. V svojem govoru je zvezni kancler poudaril v glavnem sledeče:

Izjava kanclerja Raaba

Zadnji ukrepe sovjetske zasedbene oblasti pomenijo važen korak naprej pri dosegu popolne neodvisnosti Avstrije. To pa, kar je dovolila sedaj sovjetska zasedbena oblast, so zapadne zasedbene oblasti dale Avstriji že pred leti. Vendar je s temi svojimi ukrepi sovjetska vlada ustvarila ozračje za boljše sporazumevanje med zasedbeno oblastjo in avstrijskim prebivalstvom. Kljub temu pa ima avstrijska vlada še veliko število želj, za katere bi želela izpolnitve.

Predvsem želi Avstrija — tako je poudaril kancler Raab — naj bi zasedbene oblasti umaknile čimprej svoje vojaške enote iz Avstrije in naj ne bi čakale na avstrijsko državno pogodbo, ki bi jo pa bilo čimprej treba izdelati in odobriti. — Ko je nato kancler povedal, kaj je sovjetska zasedbena oblast v zadnjih tednih dala, je omenil, kaj bi si še želeli, tako predvsem odpravo cenzure, vrnitev radio-odajnih postaj, vrnitev podjetij pravi lastnikom, opustitev USIA-prodajalnic, zmanjšanje zasedbenih stroškov.

Vse tri demokratične stranke v avstrijskem državnem zboru (OeVP, SPOe in VdU) so po svojih govornikih odobrile izjavo zveznega kanclerja, proti tej izjavi pa so bili 4 komunistični zastopniki.

V svojem govoru je najpreje komunistični zastopnik poslanec Koplenig ostro napadel vlado, ker se bori proti komunistom, kar pomeni — po besedah poslanca Kopleniga — boj proti Sovjetski zvezi in proti sovjetski zasedbeni oblasti.

Za komunističnim zastopnikom je govoril socialistični poslanec dunajski župan Jonas, ki je omenjal zlasti gospodarsko škodo, ki jo povzroča podjetja sovjetske zasedbene oblasti. — Ko je nato začel govoriti zastopnik skupine VdU, dr. Reimann, so socialistični poslanci zapustili sejno dvorano. Dr. Reimann je v svojem govoru poudaril, da ni nobene potrebe skazovati za poslednje ukrepe sovjetske zasedbene oblasti posebno hvaležnost, posebej je zahteval odpravo zavenske časopisne cenzure v Avstriji.

Podobno je govoril tudi zastopnik OeVP, poslanec dr. Gschnitzer, ki je poudaril potrebo po odpravi vsake vidne meje med vzhodnim in zapadnim delom Avstrije. Ne sme pa obstojati med tema dvema deloma tudi ne nevidna meja strahu.

Tudi v glavnih mestih Zapada, zlasti pa v Washingtonu, so pozdravili z odobravanjem govor avstrijskega zveznega kanclerja.

Na Dunaju je bil v soboto zaključen XI. mednarodni kongres mest in občin z več kakor 3000 prebivalci. Zlasti veliko zanimanje so vzbudile izjave berlinskega župana prof. Reuterja v zvezi z zadnjimi dogodki v vzhodnem delu mesta Berlina. Zborovanja se je udeležilo okrog 800 zastopnikov z vseh delov sveta. Iz glavnih predavanj na tem zborovanju je izzvenela misel, da je samouprava občin — velikih in malih — najbolj in najbolj učinkovita oblika demokracije in jo je zato treba braniti ter ji dati vsa finančno podporo.

Posojilo in zaposlitev

Smo v zadnjem tednu podpisovanja avstrijskega notranjega, takozvanega energijskega posojila. Po zadnjih podatkih je bilo doslej podpisane posojila za okroglo 210 milijonov šilingov. Iz te vsote je že razvidno, da tudi končna vsota podpisane posojila ne bo zadostovala za velike potrebe izgraditve začetih in novih elektrarn. To pa je tudi razumljivo, saj nima Avstrija sama takega bogastva, da bi mogla iz svojega zgraditi naprave za izrabo čim večje množine svojih naravnih sil. Zato bo poleg notranjega posojila potrebno še zunanje posojilo, ki ga bodo dale v glavnem Združene države. Čim večja podpisana vsota energijskega posojila pa je pogoj za doseg čim večjega zunanjega posojila. Obe posojili skupaj pa bosta najboljše zagotovilo trajne zaposlitve, kar bo zopet pripomoglo do splošnega izboljšanja gospodarskega stanja darda vsega prebivalstva.

Predstavniki koroške deželne vlade še niso dali nobene uradne izjave, kaj so dosegli na Dunaju pri zveznem kanclerju in pri finančnem ministru, kjer so intervenirali zaradi dodelitve večjih vsot javnega denarja za omogočenje gradbenih del na Koroškem.

Ob smrti Franceta Bohinca

V soboto, 16. maja, smo na velikem celovčanskem pokopališču Kalvarija, pokopali koroškega rojaka Franceta Bohinca. Rojen je bil v Svečah in čeprav je pozneje živel v Sloveniji, se je vendar vseskozi čutil Korošca. Zdaj je našel grob na tujem in ob robu ameriškega velenista čaka vstajenja.

Pokojni je bil preprosta in dobra duša. Z veliko družino je prišel v Ameriko, si našel delo in pričel sanjati, da bi kupil z leti hišico in tako družini ustvaril dom. Velikokrat je mislil na svojo težko pot, na lepe čase, ki jih je kot begunec preživel v Špitu na Dravi. Hrepenel je po času, ko bi se mogel vrniti v domovino.

Zahrbtna bolezen, rak, pa mu je naglodala zdravje. Do zadnjega je delal in nič slutil, da se mu stekajo ure. Samo štirinajst dni je ležal v bolnici. V zadnjih hipih se je počutil boljšega in že je govoril, kako se spet vrne na delo, spet je pričel sanjati o hišici. Toda smrt mu je že stala pri zglavju. V poslednjih hipih je še govoril z ženo, nenadoma se je nasmehnil in v tem nasmehu ugasnil.

Tako je umrl preprosti in dobri Bohinc. Nov mejnik, nov grob na poti svobodnega slovenskega človeka, ki raje stoji umrje kakor bi klečal pred oprichniki doma in čakal

na skorje. Umrl je sicer na tujem, toda v mislih je tako živel doma, da si je dom naravnost ustvaril.

Ni bil velik po imenu, nikoli nihče ne bo pisal o njem, kljub temu pa je bil to človek, ki zavoljo svoje poštenosti in preprostosti zasluži, da se ga spomnimo. Zgodovina namreč ne sestavlja samo močje, ki so z veličino duha zaorali globoke brazde. Zgodovina tvori tudi preproste in poštene duše, ki so za pravico in resnico dali vse, kar so imeli. Eden takih je bil Bohinc. Z mehko koroško dušo je hodil po svetu, veliko hudega preživel in tako doprinesel svoj del k težki zgodovini, ki jo piše naša doba.

Nov slovenski grob je zrasel na robu velenista. Tako izgubljen je videti na velikanem prostoru. Pod težko prstjo spijadnje spanje preprosti Bohinc. Vem, da je njegov duh poletel gledat nad Sveče in vem, da bo v svoji preprostosti iz večnega miru prosil tudi za koroško zemljo, ki jo je ljubil. Z drugimi vred bo priprošnjik Koroške za čase, ki prihajajo.

Naj bo preprostemu človeku ohranjen lep spomin. Koroški Slovenec je bil in ga tega nikoli ni bilo sram. Naj v miru počiva.

Karel Mauser

Pesem o klasju

Bilko zeleno kvišku poženi, klasje rumeno, daj, da zori, sončece til Kmetič veselo zrna pokuša, v moko se belo potlej smeji ... križ naredi; klasje sušite, ki valovi, morje blešče,	ki le šuši, ne pa bobni! ... Prošnje vse tihe žuljavih rok, trudnih tu vzdih, lačnih tam jok, zopet uslišal, dobri je Bog! Klasje rumeno bo dozorelo, hvalo bo pelo srce iskreno v svetlo nebo!
--	---

Val. Polanšek

Poletni dan

Zemlja, ki jo zdaj opevam,
diha božji blagoslov,
sveže brazde plug spet reže,
žito peljejo domov.

Turščica že v vrhe sili,
buče zopet rumene
sončce z neba pripeka
vodno se koló vrti.

Z line pa srebrno-jasno,
zvon na glas zapoje nam,
mati nas k večerji kliče —
hitro res minil je dan.

R. Vouk

Iz današnjih dni

Zopet se je zgodilo, da sem bil napisal neko filozofsko reč, na katero sem bil kar precej ponosen, kajti rabil sem zanjo dosti časa. Brati se je dala gladko in na kar podlagam v zadnjem času posebno pozornost, bila je res interesantna. Žal je tukaj ne morem še enkrat napisati, ker sem manuskript že pred tednom izročil z lastno roko uredniku. Gospod urednik je mogoče zares čutil nekaj posebnega v manuskriptu; bral je razpravo namreč zelo pozorno. Naposled je manuskript odložil. „Ni tako slabo, ne“, je rekel. „Le tista enotna črta manjka. Vse mora biti njej podrejeno! Ja, ja, starih mojstrov nikdar več ne bomo dosegli...“ Zamislil se je ter zopet vzel moje papirje. Ni mi bilo popolnoma jasno, zakaj je znova začel brati.

Da ne bi stal pred gospodom urednikom kakor šolarček pred učiteljem, sem se obrnil k stranski mizi, po kateri so bili čez in čez raztreseni papirji in časopisi. Naenkrat sem spoznal med papirji po pisavi pismo uglednega pesnika. Prebral sem ga in sonce je zginilo iz moje duše. Žalosten in majhen sem postal in za trenutek sem stal pred mizo kakor na smrt obsojen... Pesnik je

bil bolan ter trpel pomanjkanje. In ni imel človeka, ki bi mu pomagal s krepko roko...

Urednik je bil z mojo razpravo gotov. Po končanem pogovoru sem ga nagovoril, pokazujoč na pesnikovo pismo: „Vidite, tako gre pevcu! Če je idealist, dobro, potem umetnost ni v nevarnosti, temveč njegova materialna stran, če je pa realista današnjih dni, nikdar ne bo pesnik. Zbijal bo verze v štilu modernih šlagerjev, a vlekel bo denarje še in še. Kaj mislite o tem?“

Opomba uredništva: Vsem bralcem je dobro znan naš pesnik LIMBARSKI, ki objavlja zlasti v „Našem tedniku“ že vsa leta lepe pesmice. Pesnik je v zadnjem času resno obolel in so mu zdravniki komaj rešili življenje, sedaj bi nujno potreboval daljšega zdravljenja, da si popolnoma opomore. Ker pa je brez vsakih sredstev in bi mu radi omogočili zdravljenje v kaki koroški mirni vasi, sprejema uprava „Našega tednika“ prostovoljne darove, ki jih bomo nato poslali našemu priljubljenemu pesniku. — Z malim darom se bo vsak najlepše zahvalil pesniku za lepe pesmice v naših listih.

Od ateista do jezuita

Ameriški zunanji minister John Foster Dulles je veren protestant. Tudi njegovega sina Avery Dulles-a so v otroških letih vzgajali strogo versko. A polagoma je izgubil vso vero, postal je popoln materialist in ateist, brezbožnik. Ko je dovršil srednjo šolo in je prestopil na vseučilišče v Bostonu, so bili njegovi verski nazorji sledeči:

Vera je pravljica, ki so si jo ljudje izmislili. Boga ni. Bog je zgolj človeška iznajdba, da si morejo razložiti gotova dejstva, ki bi bila drugače nerazumljiva. S smrtjo je za človeka vsega konec. Večnosti ni. Ker ni Boga, tudi seveda ni nobenih božjih zapovedi. Kajti Bog, ki ga ni, tudi ne more dati nobenih zapovedi. Takozvane „božje zapovedi“ so ljudje sami postavili in nimajo nobene globlje podlage in veljave.

Taka je bila „vera“ mladega študenta Avery Dulles-a. Bil je popoln brezbožnik, ateist. Temu primerno je bilo tudi njegovo življenje. Sam pravi v svoji knjigi „Izpricane milosti“, da se je prvo leto na univerzi

pogosto udajal nočnemu veseljačenju; da je čezmerno užival alkohol in da je malo spal.

A tako življenje ga ni zadovoljilo. Začutil je veliko praznoto. Bil je izkoreninjen, brez idealov, poln negotovosti in globoko nezadovoljen. Že v začetku drugega leta na vseučilišču se naveliča takega življenja. Začne študirati Aristotela, Platona in druge filozofe, ki priznavajo Boga. Mladi študent začne iskati Boga. Nравstvene zapovedi (morala) mu polagoma postanejo enota pravil, ki so za vsakega človeka obvezna. Konvertit (spreobrnjenec) Pavel Doolin, profesor na univerzi v Bostonu, dobi na njega velik vpliv.

Mladi Avery Dulles spozna, kakor sam pravi, da življenje, ki obstoji samo v lovu po razveseljevanju, ne more biti v resnici srečno.

Mladi Avery Dulles najde Boga. Nekega deževnega večera je na potu v Boston spo-

znal, razsvetljen od milosti, da mora biti Bog, ki stoji v vsem in nad vsem in brez katerega bi bil svet nerazumljiv in brez smisla.

„V oni noči sem molil prvič zopet po tolikih letih. Pokleknil sem v mrzli temi poleg svoje postelje, kakor me je mati učila storiti, ko sem bil še otrok. In trudil sem se, da bi svoje srce povzdignil k tistemu, čigar navzočnost mi je tako nenadno prišla do zavesti. Molil sem očenaš. Besede molitve so mi prihajale le počasi...“ Tako sam piše.

Avery Dulles je zopet našel Boga. Zdaj je začel iskati Kristusa. Sreča ga v evangelijih. A dve leti preideta, predno s sodelovanjem z milostjo prizna Kristusovo božanstvo. — Sedaj je začel iskati pravo Kristusovo Cerkev. Katera je prava? Najprej jo je iskal pri vseh mogočih protestantskih

cerkvah. Do katoliške Cerkve je imel mržnjo. Sam piše takole: „Podal sem se skoraj v vse protestantske cerkve: k presbiteriancem, episkopalom, metodistom, baptistom, unirancem itd. Toda v nobeni izmed njih nisem našel, kar sem iskal.“ — Hotel je celega Kristusa, ne samo en del njega in njegovega nauka.

Zdaj je začel iskati pravo Kristusovo cerkev pri katoliški Cerkvi. In našel jo je. Najprej študira katoliške teologe. Študira katoliški misal. Se da poučiti od katoliškega duhovnika. Slednjič sprejme pogojni krst (če bi krst, ki ga je kot otrok prejel, ne bil veljaven). Sprejet je v kat. Cerkev.

A on gre še dalje. Ko odsluži službo pri vojni mornarici, vstopi v noviciat pri jezuitih in postane duhovnik Družbe Jezusove. Nekdanji brezbožnik, ateist, je postal jezuit!

Bršljanski:

Poletje v zamejstvu

Molči polje v zlatem žitu,
v dolini rdeči dozoreva,
vse tiho, tiho, ni odmeva,
počiva Kras v božjem svitu...

Od Doberdoba do Gorice,
srebrje se lilije, žaré cvetlice...
Tam sončnica je vzplamenela,
v nebo zakoprnela...

V parku le samotna palma
kot mučeniška pesem psalma;

jo najdeš tudi ob bregeh Jadrana,
simbol Slovenca in kristjana.

Pogum, moj duh, do Gospe Svete —
naj vzplóve misel — Vnebovzete —

da milost vsem zamejcem nam
izprosi,
da bomo se srebrili v božji rosi...

Z nebes sam Oče naš, nebeško
Slóvo*, gleda,
kako slovenska Zanj zori beseda.

*) Slovo — Beseda Božja.

DRŽAVNO POSOJILO

Vodstvo Avstrijskih dravskih elektrarn (Oesterreichische Draukraftwerke) je za zadnjo soboto povabilo koroške časnikarje na razgovor o zadevah velikih načrtov, ki so bili izdelani za izkoriščanje koroških in avstrijskih vodnih sil.

G. dir. Werner je dal časnikarjem podrobna pojasnila o vsotah, ki so bile do sedaj porabljene predvsem tudi na Koroškem v Žvabeku, Labodu, Reissecku in Št. Andražu.

Imenovana družba ima že načrt za veliko elektrarno pri Kazazah. Ta naj bi producirala ca. 325 milijonov kilovatnih ur. Izvedba tega projekta pa sedaj še ni predvidena, ker je še vrsta drugih načrtov, ki so po svoji nujnosti na prvem mestu. Kazaški projekt zahteva tudi ogromna finančna sredstva in sicer v sedanji vrednosti približ-

„Energijsko posojilo“ je v svoji vrednosti zajamčeno s ceno električne sile, to se pravi, da bo vrednost delnic narasla, če naraste cena električnemu toku. Na drugi strani so s posojilom zvezane tudi razne davčne ugodnosti. Posojilo lahko vsakdo vplača na vsaki pošti ali pri vsaki hranilnici, kjer dobi tudi vsa podrobna pojasnila.

Potrošnja električne energije silno narasča. Avstrija je rabila leta 1946 tri milijarde kilovatnih ur, leta 1952 pa že sedem milijard kilovatnih ur. Če hoče produkcija korakati vzporedno z novimi potrebami, bodo potrebne še velike investicije. Evropa sama ima možnost, da izgradi naprave, ki bi proizvajale letno približno 200 milijard kilovatnih ur. Od tega odpade na Avstrijo možnost kakih 40 milijard kilovatnih ur. To se pravi, da ima Avstrija po svoji

ENERGIJSKO POSOJILO 1953

no 350 milijonov šilingov.

Da se omogoči izvedba vseh teh velikih načrtov za izrabljanje vodnih sil, je treba mnogo denarja. Zato pa je tudi država razpisala „Energijsko posojilo“. Do minule sobote je bilo podpisane posojila v znesku 205 milijonov šilingov. Gotovo je tudi v politično gospodarskem pogledu izredne važnosti, v kolikem obsegu bo avstrijsko gospodarstvo v lastni režiji voljno in zmerno doprinesati žrtve za izgradnjo velikih elektrarn. To voljo in zmogljivost naj v veliki meri dokaže „Energijsko posojilo“, katerega podpisovanje traja še do 30. junija 1953.

Na podlagi uspeha podpisovanja tega posojila bo odločala tudi banka za svetovno gospodarstvo (Weltbank), kako bo odmerjala posojila za izgradnjo velikih električnih naprav v Reissecku.

zemljepisni legi možnost producirati 20% električne energije vse Evrope, čeprav število avstrijskega prebivalstva znaša komaj malo nad 1%.

Produkcija električne sile pa ne pomeni samo zaposlitve za one delavce, ki so neposredno zaposleni pri delu na gradiliščih, marveč zaposluje vsako tako podjetje tudi veliko število delavcev v drugih industrijah in podjetjih.

Zaposlitev delavcev je danes brez dvoma ena izmed najvažnejših nalog, ki jih ima tako zvezna kakor tudi deželna vlada.

Radi tega naj bi vsakdo, ki le malo zmore, podpisal „Energijsko posojilo“, ki naj nudi enim možnost dela, drugim pa gotove olajšave pri davkih. Vrednost posojila pa je zajamčena še z vrednostjo električnega toka.

CELOVEČ

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

CELOVEČ

Od vseh tukajšnjih pekarn poznajo naši bralci nedvomno najbolje podjetje Sebald Walter na cesti 10. oktobra v Celovcu. Naš vsakdanji kruh, ki ga peče Sebald Walter, prednjači po svojem izbornem okusu. Tudi sestava krušne moke je umetnost zase. Dolgoletna izkušnja pekarskega mojstra se izraža v kakovosti kruha, katerega peče. Velikansko število odjemalcev je pač najlepše spričevalo za okusnost pekarskih izdelkov Sebald Walterja. Veliki in moderno urejeni obrat komaj zmora ugoditi vsem naročilom. Zato je pozdraviti iniciativnost podjetja, ki je postavilo v drugem koncu mesta, v bližini živinskega trga, na Brunnplatz, vogal Pischeldorfer Strasse, novo podružnico. Naše bralce opozarjamo na novo vrsto rženega kruha „EVI“ kruh, ki je specialiteta pekarn Sebald Walterja. Naj ga pokusijo, pohvalili ga bodo, ostali pri njem in ga tudi z nancem priporočili.

POKRČE — DOLINA

Kakor vsako leto, je tudi letos na prvo nedeljo v juliju dolinsko žegnanje. Marijini častilci iz vse Podljune se zbirajo v Dolini v velikem številu.

Zadnji dve leti smo imeli tudi veliko tombolo z lepimi dobrotami in marsikdo se je od dolinskega žegnjenja vrnil domov obdarjen. Tudi letos je taka tombola. Donos tombole je namenjen za popravilo in razširitev cerkve. Dela nameravamo že prav kmalu začeti.

Vse vas vabimo, da tudi letos obiščete našo Dolino.

VOGRČE — VABIJO

Sporočamo bližnji in daljni okolici, da smo dobili že težko pričakovane zvonove. Blagoslovitev dveh zvonov bo v nedeljo, dne 28. junija, ob 9. uri dopoldne, nato pa jih bomo dvignili v stolp. Treba bo precej moči. Zato so vsi častilci sv. Florijana najpristrčneje vabljeni. Ob koncu se bomo pa še malo poveselili.

DOBRILA VAS

V 49. letu je odšel v večnost Herman Rohrmeyer. Bil je dober družinski oče, zapuša 4 fante in dobro ženo Ano, roj. Ilgovc. V svoji vedni marljivosti je še zvečer pripravljaj pesek na svojem zemljišču. Pri tem se je posul v jami pesek na njega in ga podsul. Ko se je to izvedelo, so prihiteli sosede, požarna bramba in ga odkopali, bilo je že prepozno. Pokrila ga je zemlja, katero je tako skrbno obdeloval. Ko so odkopali glavo, mu je dušni pastir podelil pogojno sv. maziljenje. Poleg njega je ležala lopata, kakor da bi bil odložil znamenje svojega zemeljskega poklica in odšel v večno domovino. Ob obilni udeležbi je bil položen v blagoslovljeno zemljo pri cerkvi Marije na gori. Bil je dober sosed, ki je rad vsem pomagal, bil je veren katoličan. Žalujemo družini naše sožalje.

Farna mladina je priredila igri „Naočniki“ in „Proti domu“. Prva je kazala ljubezen otrok do dobre matere, druga pa pot kreposti in pot pogube. Naša mladina si je izbrala pot kreposti in hoče pogumno hoditi to pot do cilja. Igralci so vloge dobro rešili v veselje navzočih. Da bi naša mladina ostala zvesta materini besedi in veri očetov!

Kot drugje, tako smo sedaj tudi v Dobrli vasi zaključili čas praznikov. Saj od Božiča do lepe nedelje pride največ praznikov. Višek in zaključek je pa prinesla obnovitev posvetitve naše škofije Jezusovemu Srcu. Vsi ti prazniki pa so dobili to leto novo lice.

V naši fari, ki je sedaj zopet sedež dekanije, imamo šele tri mesece novega dušnega pastirja, ki je prinesel novo življenje v novo prepletkano in obnovljeno cerkev.

Kadar prevzame nov gospodar posestvo, se marsikaj spremeni, četudi vsem to v začetku ni po volji. Tako je bilo tudi v naši fari, kjer je bilo že veliko zanemarjenega in puhlega.

Večina faranov je pozdravila vpeljavo običajnih mašnih obredov s pridigo. Tudi skupne molitve pri maši poživijo pravi smisel božje službe. Zato opazujemo, da ljudje v vedno večjem številu segajo po mašnih knjigah. S knjigo, kot je n. pr. „Mali misal“, se vedno bolj živimo v cerkvene obrede in tako čas v cerkvi še prehitro mine.

„Mali misal“, ki je sedaj naš najboljši molitvenik, ni samo naš najboljši spremnilevalec skozi cerkveno leto in učenik cer-

Pri nas na Koroškem

kvenih obredov, temveč tudi izpolnjuje naš jezikovni zaklad. Ta mašna knjiga je tudi najlepše darilo za prvoobhajance, birmance in novoporočence.

Letos je bil pri nas obhod na dan sv. Reš. Telesa posebno lep, k čemur je pripomoglo še lepo vreme. Vse je bilo slovesno, le zvon je bil en sam, tako da se je marsikateremu zasmilil. — Zato se bomo morali res potruditi, da napravimo nove zvonove, da se zacementi še ta rana, katero je napravila zadnja svetovna vojna.

„Mali misal“ je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. V Dobrli vasi ga dobite v dekaniji in v trgovini RUTAR.

SV. KATARINA PRI ŠMIEHELU

Marsikatero slovesnost je že videla naša cerkva: Blagoslavljanje zvonov pri fari in pri Katarini, Mladinski dan pred leti. Tu je bil Katoliški shod, ko so govorili veliki močje našega naroda, kakor Janez Evangelist Krek itd. Letos pa bomo imeli izredno slovesnost. Že preko 36 let ni bilo nove svetle maše v Šmiehelu, sedaj bo pa zopet nova maša in sicer dne 19. julija. Torej, tretjo nedeljo v juliju vsi v Šmiehel na novo sveto mašo.

OKOLI KATARINE

Gospod Friderik Jerina, akademski slikar, je začel svoje delo v naši fari. Preslikal je zapuščen križ v Čergovičah, ki je sedaj

poročnemu oltarju v Šmiehelu Franc Kužnik z Blata s svojo nevesto Katarino Snedec, pd. Srienčevo iz Dvora. Poroča je bila z mašo in godbo. Poročali so domači gospod župnik. Za priči sta bila: Friderik Snedec. Veselo svatbo so obhajali pri Likebu. Franc je zelo priden in delaven mož, tako mislimo, da bo imela mlada žena res dobro. Vse najboljše novemu paru. Na mnoga leta.

SMIEHEL

Te dni je bilo okoli naše šole res kakor na sejmu. Otroci so vozili s dvokolnicami in vozički, s konji in kravami stare piskre, kotle, lonce, z eno besedo staro železo. Pripeljali so po 400, 500, ja po 922 kg. Učitelji pa so imeli obilo posla, da so nadzorovali vse to delo in tehtali in zapisovali količine materiala. Saj to je bilo najvažnejše, vsak je dobil za kilogram 15 grošev. Poleg tega dobijo otroci še bone in kateri je več nabral, dobi potem po žrebu tudi nagrado. Otroci so bili res pridni in marljivi pri tej zbirk, saj so nabrali in izvlekli izpod streh, hut, raznih jam in jarkov ter gozdov nekaj čez 10.000 kg stare robe.

GALICIJA

V „Našem tedniku“ z dne 4. junija smo brali, da so pri nas povečali cerkev, brali smo tudi podrobnosti, kako sedaj v naši cerkvi izgleda. Pozabil pa je dopisnik omeniti, komu gre največa zasluga, da imamo

Koroški Slovenci!

Začetkom majnika smo položili k večnemu počitku našega voditelja, našega Janeza Starca. V času svoje najmočnejše delavnosti nam je on v Hošah postavil kulturni dom, ki bo prav kmalu zopet služil svojim namenom in ciljem, ki so bili tudi gonilna sila vsega dela pokojnega župnika Janeza Starca.

Mi, koroški Slovenci, pa hočemo njemu in njegovemu delu postaviti na mestu njegovega zadnjega delovanja spomenik, ki bo tudi pozneje rodove spominjal na župnika in poslanca Starca in ki bo dokazoval, da se je ves narod svojega voditelja oklepal.

Do Vseh svetih hočemo ta spomenik postaviti in vsak izmed nas bo po svojih močeh prispeval.

Poseben odbor bo opravil vsa potrebna dela.

Darove in prispevke pošiljajte pod značko „Starčev spomenik“ po pošti na nakaznici na Narodni svet koroških Slovencev v Celovcu, Viktringer Ring 26 ali pa po položnici „Našega tednika“; tudi ta mora nositi označbo „Starčev spomenik“.

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

zelo lep. Sedaj je začel s Pojdeckim križem tam ob glavni cesti. Naj dobi lepo lice in naj vabi potnika k molitvi in naj vodi naše misli k Bogu navzgor. Nato pride na vrsto veliki Ambružev križ v Gonovecah. Upamo, da bodo tudi Dvorjani do pranganja popravili svoj križ, drugače pa ne bodo imeli letos žegnjenja. Pa morajo pohiteti, ker bo to že 12. julija. 19. julija je primicija v Šmiehelu.

Nad našim stolpom se je zalesketal nov križ. Nova sklepna krogla se sveti v zlatem soncu. Res je bilo strašno gledati, kako je stal delavec na 50 m visokem stolpu in pri-trjeval križ. Vsi smo se bali, obstali na polju in na poti in zrl v njega in se bali, da se mu kaj ne zgodi. Hvala Bogu, končano je težko delo za dobrih 40 let. Morda bo ta držal še dalj, zadnji je samo 30 let.

Reči pa moramo, da ima firma Mayerbruggen nad vse prikupljivega, spretnega, hitrega in izbornega strokovnjaka. Dela hitro in se trudi, da nekaj naredi in delo mu gre urno izpod rok. Tega moža si upamo javno v časopisju najtopleje priporočati vsakemu župniku in vsaki fari, vsakemu cerkvenemu svetlu! Vsi, ki imate razstreljene krogle na cerkvenih stolpih, poslužite se takoj te firme, ker bi bilo škoda zamuditi priliko. Ne vemo, če bomo imeli še dolgo, tako ugodno priliko, da bomo imeli tako spretnega, korajžnega in zanesljivega delavca v tej stroki tako blizu. Šmiehelski stolp je eden najtežjih radi njegove oblike in višine, a delo je šlo urno in srečno izpod rok. Hvala firmi, hvala delavcu, hvala Bogu Vsemogočnemu za končano delo!

DVOR — BLATO

V nedeljo, dne 14. junija, je pristopil k

sedaj tako lepo in prostorno cerkev.

Prva zahvala gre č. g. Komarju, ki so nas spravili na to idejo, da bi cerkev povečali in prenovili. Sami so tudi delali z delavci in farani. Uredili so takorekoč roboto za vsako vas in za gotov dan v tednu je pomagal po en človek od vsake hiše. Kar pa g. Komar niso mogli izvesti, ker so se preselili od nas v Podkloster, so preskrbeli č. g. Krčmar, naš sedanji župnik. Sedaj smo tudi poskrbeli, da je bil napravljen stranski oltar ter klopi in prižnica. Klopi in prižnico je naredil naš domači mizarski mojster Tičej Zugwitz, oltar pa je naredil g. Campidell. O mojstru Campidellu smo že večkrat brali v „Našem tedniku“. Saj ga poznajo po številnih naših farah, kjer je z velikim uspehom obnovil cerkve in oltarje. Naj omenimo samo cerkev v Žitari vasi in pa pri Mariji na Zilji. Tega obnovitelja naših cerkva moremo res priporočati povsod, kjer bi še nameravali olepšati in obnoviti svoje farne in podružne cerkve.

Nadalje gre še posebej zahvala gospe Pavli Pirnat, ki je tudi vsak dan z delavci delala. Hodila je tudi po fari, prosila je ter zbirala stavbeni material ter prosila za potrebno vprego. Če je prišla, ni odnehala preje, da je dobila, kar je bilo treba. Večkrat nas je morala bolj ali manj kregati, ker ni takoj vsega dobila. Veliko je pomagala tudi naš mežnar Juri.

Res je slišati pri nas, da namerava ena družina kupiti zvon. Bilo bi pač prav. Upamo, da bo tako in da bo tudi drugi zvon kupil kak premožnejši kmet naše fare. Tretji zvon bi pa potem mi revnejši farani dro spravili skupaj. Tedaj bi imeli zopet zvonove kot pred vojno.

Dopisnik je pisal tudi o smrtnih slučajih v naši fari. Dodatno k temu moramo sporočiti, da pokopujemo pri nas večinoma po nemško, čeravno umrli nemško sploh ni znal ali pa samo malo. Se pač zaostalim zdi nemško bolj nobel. — Tudi poroke je dopisnik omenil. Poroča pa se pri nas tudi več nemško kot pa slovensko. Se pač tudi novoporočencem zdi tako bolj nobel.

Dne 9. t. m. smo ob veliki udeležbi pokopali Magdaleno Kraule, p. d. Vilovčeve staro mater. Naj bi jim bil Bog mil sodnik in plačnik. Zaostalim naše iskreno sožalje.

SV. LENART PRI 7 STUDENCIH

Skrajni čas je, da se zopet oglasimo. Izguba našega prečastitega gospoda župnika nas je spravila iz ravnotežja, da nismo prišli preje do pisanja. Ne bomo podrobno poročali, kako in kaj je bilo, saj je bilo o tem že mnogo pisano.

Skoro mesec dni smo bili brez dušnega pastirja. Prečastiti g. Petrič je prevzel ta čas dušno pastirstvo za našo faro, dokler nismo dobili novega župnika, preč. g. Avgusta Čebula. Gospodu Petriču se za njegov trud najlepše zahvaljujemo in upamo, da nas bo prišel še kaj obiskat.

Novemu gospodu pa želimo, da bi se počutil domače v naši fari, saj vemo, da je težko zapuščal svoje ovčice pri Sv. Miklavžu na Dravi. Naj si ne žene preveč k srcu opazke nekaterih ljudi, ki nimajo z našo vero ničesar opraviti. Tisti časi, ko so oni komandirali, kdo bo prišel v našo faro, so mimo. Mi pa, ki nam je dobrobit našega ljudstva pri srcu, vam kličemo dobrodošlico ter vam želimo mnogo lepih dni v naši fari. Bog naj vas čuva v sredi med nami, da vas bomo lahko dolgo imeli.

Toda še nekaj bi omenili. Gotovo bo to mnogo bralcev zanimalo. Na tistem mestu, kjer se je ponesrečil preč. g. župnik Starc, se je že zgodilo več nesreč. Pred dokaj leti se je ponesrečil v bližini tega mesta Krem-pov oče iz Sv. Lenarta. Pred koncem vojne pa so v bližini tega kraja ustrelili ubogega Poljaka, ki so ga pripeljali iz Beljaka, da bi pokazal skrivališče upornikov. Zanimivo bi bilo izvedeti, kako in kaj je bilo takrat, saj še živijo priče, živi še celo tisti, ki je rekel, da je Poljaka z batom udaril po glavi. Ne verjamemo pa tistim govoricam, ki so jih po ustrelitvi razširili. Ako je kaj pravice na svetu, bo moral tudi ta greh na dan, da ne govorimo še o drugih stvarih, ki so se godile za časa „tisočletnega“ rajha pri nas in pa preko Karavank, vse pa so zagrešili isti ljudje.

Morda je Bog hotel, da se je preč. g. župnik ravno v bližini tega kraja ponesrečil, da pride na ta način še ostala hudobija na svetlo. Ena kazen je že jasna. Nekdo se je g. Starca za časa Hitlerja silno branil. Preč. g. Starc bi moral namreč že preje k nam. Branil se ga je, toda Bog je hotel drugače. Grob preč. g. Starca bo postal pravi romarski kraj, kamor bo zahajal naš rod še dolga leta in se spominjal njega, ki se je boril toliko za naše interese. Živega so se branili, mrtvega imajo sedaj v bližini. Res je tako, da človek obrača, Bog pa obrne.

Tistim, ki so se trudili s prevajanjem člankov iz „Našega tednika“, se zahvaljujemo za njihov trud. Sedaj vidimo, da znajo nekoliko pravilne slovenščine. Še bolj bi znali, če bi se šli v šolo učiti, kajti slab prevod vodi na napačna pota in slovenski pregovor pa pravi, da ima laž kratke noge.

Se o našem romanju moramo poročati. Skupno z romarji iz Bilčovsa smo se bili namreč podali na božjo pot v Marijino Celje. Težko smo pričakovali dneva našega odhoda in upali smo na lepo vreme. Toda kljub temu, da je deževalo že ves teden, se nebo ni hotelo potolažiti. Odpeljati smo se morali pri slabem vremenu, da pa se nismo preveč kislo držali, so že bili nekateri, ki so poskrbeli za dobro voljo.

Prvič smo se peljali po razgledni cesti iz Vrbe proti Bilčovsu, seveda cesta ni lepa, toda mnogo lepši je razgled, ki se nam je nudil. Videli smo naš lepi Rož. V Bilčovsu so pristopili še ostali romarji. Kar hitro smo se sporazumeli in šlo je proti Velikovcu in čez Pako proti Gradcu. Dež še vedno ni hotel prenehati in ob dežju smo šli na grad (Schlossberg) ter si v glavnem ogledali mesto. Opoldne je bilo, ko smo se peljali naprej proti Maria Trost. Lepa je cerkev, ki precej spominja na Gospo Sveto. Nato pa je šla vožnja naprej. Vožnja ob Muri je bila lepa, z zanimanjem smo gledali okolico ter kraje, ki so drveli mimo. Kmalu smo bili v Brucku in Kapfenbergu, nekaj časa še lepa cesta, nato pa preko Jezerskega sedla proti Marijinemu Celju, kjer so nas malo po 17. uri slovesno sprejeli pred bož-

Foto Film

FOTOTRGOVINA

HUBERT WANDERER

CELOVEC-KLAGENFURT, DOMGASSE 4

Telefon 39-6-92

(Nadaljevanje s 4. strani)

jim hramom. Ne bomo popisovali vtisov, ki smo jih dobili ob kipu Matere božje.

V slovesni procesiji, ki se je vršila kljub dežju, je korakalo s svečami v rokah nad tisoč ljudi in s tem javno pokazalo svojo vdanost Bogu in Mariji. Lep je bil ta pogled in spominjali smo se časov, ko smo tudi na Brezjah doživljali take procesije.

Koroški Hanzej se oglašja iz Kanade

Sault Ste. Marie, dne 10. junija 1953.

Pravilno berete, dragi bralci, tudi koroški Hanzeji smo tukaj, ne pa samo kranjski Janezi. Seveda nam je ravno tako dolgčas po lepi Koroški kakor Janezom po njihovi kranjski deželi. Mi pa ne pogrešamo tukaj kislega zelja ter kranjskih klobas, ampak nam je strašno dolgčas po naši mešti ter naših zaubernih dečvah, ki jih pa tu res ni. Velika škoda je, da so se vse tri Korošice napotile v Anglijo in da se ene ni bilo, ki bi si upala čez veliko lužo k nam ter nam delala tukaj kratek čas. Morda se bo pa sedaj ena izmed njih le nekoliko opogumila ter jo mahnila k nam, sedaj ko bo slišala, da so tudi Hanzeji tukaj. Seveda bi se moral že preje oglašiti, toda ne smete mi zameriti, ker si nisem upal. Veste tako vsi, kakšne so naše šole na Koroškem, ki nas niso naučile naše pravilne slovenščine, tako sem bil prisiljen nekoliko počakati in se učiti tega tukaj v daljni Kanadi. Vsak seveda nima tako lepe prilike kot jaz. Delal sem namreč skupaj s Slovenci, ki so mi bili dobri in prijazni tovariši. Počasi je šlo in tako sem le prišel tako daleč, da sem si upal napisati nekaj za naš tako priljubljeni „Naš tednik“, ki ga tukaj tako težko pričakujemo.

Sem pa tukaj že skoro dve leti, pa ne vem, kako to, da tega vrazjega Janeza še nisem srečal. Sedaj delam oziroma kelnarim v mednarodni gostilni v Sault Ste Marie. Razni ljudje prihajajo semkaj, toda tega Kranjca še res nisem srečal. No, gotovo bi me debelo pogledal, ko bi izvedel, da sem jaz tukaj. Seveda bi ga rad spoznal, zdelo se bi mi, da bi nekaj zamudil, če ne bi z njim govoril. Zato ga pa lepo vabim, naj le pride k meni, da se bova kaj pomenila in skupaj kaj tem trem Korošicam napisala. Morda se pa sedaj one le odločijo in

Po kratkem počitku v mehkih posteljah smo v nedeljo, dne 14. junija, vstali že ob štirih, saj je bila sv. maša za naše ljudi že tako zgodaj. Vedno več ljudi je prihajalo in ko je naš preč. g. župnik Stih končal s službo božjo, je bila cerkev že skoro polna. Tu smo videli, da nismo sami, ampak da je bilo še več ljudi s slovenskega dela Koroške. Bili so iz Podjune, mi iz Zilje ter Bilčevščani iz Roža, tako je bila zastopana vsa naša Koroška.

Vse prehitro je minil čas in že smo se morali podati nazaj proti domu, kajti vožnja je dolga in med potjo smo se nameravali še ustaviti v Seckau-u.

Po obisku lepe sekavske cerkve smo se deloma ob lepem vremenu in nad vse zadovoljni vračali domov. Prepričani smo, da bo to lepo romanje ostalo vsakemu dolgo v spominu.

pridejo sem.

Večkrat se spominjam tistih lepih dni, ko sem kot šentlenartski pevec hodil po Goriškem med našimi brati. Dve leti je od tedaj in zdi se mi kot bi bilo to komaj včeraj. Težko je bilo slovo od doma, še težje od domovine, toda zavest, da nisem tukaj sam, da nas je tukaj več, ki govorimo isti jezik, me tolaži. Spominjam se tudi naših žegnov, katerih pa tukaj ni. Sedaj bodo žegni že v polnem teku, naša dekleta in fantje bodo rajali, jaz pa bom pri njih v mislih.

Bridko me je zadela tudi vest, da našega g. župnika Starca ni več med živimi. Nikdar ne bom pozabil njegovih besed, ki mi jih je dajal na pot. Držal sem se vedno tega in res povsod sem imel srečo. Bog mu daj

Kosilnice z vezalcem snopov, kosilnice za travo in žito, grablje za seno, obračalniki sena — Mlatilnice — Motorne kosilnice znamk Reform, Stadler, Austro-Rapid — Aparati za brušenje

JOHAN LOMŠEK

ZAGORJE — ST. LIPŠ, P. EBERNDORF

Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

večni mir v domači zemlji pri Sv. Lenartu.

Toda za danes naj bo dovolj. Drugič se bom zopet kaj oglašil. Mislim pa, da bi bilo dobro, ko bi tudi naše dečve večkrat kaj napisale in nam na ta način lepšale in krajšale urice tukaj v daljnem svetu. Vsem bralcem in bralkam „Našega tednika“, posebne pa vsem faranom šentlenartske fare, pošiljam najlepše pozdrave. Seveda kranjski Janez ter tri Korošice tudi niso izvzete od teh pozdravov.

Jurčev Hanzi iz Kanade.

Brazilska pismo

Sao Paolo, v maju 1953

Se se gotovo vsi dobro spominjate, kako nas je lansko leto suša trla. Dobrih šest mesecev pri nas ni bilo kaplje izpod neba in živina po pašnikih je postajala taka kakor obešalnik za obleko. Letos je pomalo deževalo. Začelo je lansko leto deževati že v juliju, deževalo je kakih trikrat v avgustu, nato je bilo še par močnih nalivov v septembru in v oktobru in tako smo pričekali deževno dobo, ki traja pri nas do velike noči. Torej nič ni bilo suše. Krave in pujski ter tudi divjačina pa je zato lepo okrogla in dobro rejena. Kamur je za meso, ta v tem letu pri nas ne bo trpel lakote, tudi piščancev se ne bo manjkalo. Kljub vsemu pa cene rastejo, ker je to pač že v bistvu cen, da ne padajo tako rade kakor pa rastejo in to seveda vedno le pri stvarih, ki jih mora človek kupovati. Ako bi pa kaj prodajal, bi pa gotovo začele cene takoj padati.

Dežela kot je Brazilija, je za nihanje cen na svetovnem trgu izredno občutljiva. Na eni strani izredno močna organizacija velikih svetovnih trgovskih družb, ki je v vsakem trenutku dobro poučena o položaju, na drugi strani pa še ne dobro utrjena gospodarska organizacija dežele, ki se ne more še tako naglo prilagoditi gospodarskim spremembam; vse to povzroča negotovost in napetost. Posledica vojne v Koreji je bila pri nas v Braziliji, da smo začeli v preveliki meri uvažati industrijske surovine prav po najvišjih svetovnih cenah. Začeli smo uvažati vsakovrstno strojno opremo, nadomestne dele ter druge potrebne predmete. Dobroimetej, ki je bilo zbrano v vojnih in prvih povojnih letih v dolarjih, je bilo tako že lansko leto kmalu popolnoma izčrpano. Nekoliko zakasnela kontrola uvoza je povzročila visoke primanjkljaje v trgovinski bilanci z Združenimi državami, Nemčijo, Anglijo in Švico. Zda moramo zato pa pas tesneje zapeti. Nekaj časa bo treba pogrešati marsikak predmet v seznamu uvoznih predmetov, ki si ga preje z lahkoto dobil v vsaki trgovini.

Na strani izvoznih proizvodov je seveda kava v prvi vrsti. Saj Brazilija pridelava slejko prej nad polovico svetovne proizvodnje kave. Od vsega pridelka gre 80 odst. ali tudi več v Združene države. Ob tem velikem pridelku kave seveda tudi o ceni kave odloča proizvodnja v Braziliji. Prodaja kave je danes še razmeroma lahka in to zato, ker je proizvodnja kave še vedno nekaj manjša kakor pa je potreba. Cena, ki je maksimirana za nakup kave v Združenih državah, sicer ni slaba in smo še kar zadovoljni z njo. Vendar pa bi brez vsakega ugovora tudi radi več zaslužili, ako bi se dalo. Na to pa še vedno upamo in mogoče se nam to upanje letos uresniči. — Vlada

kontrola trgovine s kavo je izredno učinkovita in nagla. Nemčija je pred kratkim za trgovski promet z Brazilijo kar razvrednotila naš cruzeiro (brazilska denarna enota) za 20 odst. in to z namenom, da bi trgovci iz Hamburga in Bremena nakupili tu kavo ter jo nato prodali v Združene države ceneješe kakor pa je kava v direktnem prometu. Naša vlada pa je ta načrt hitro razumela in je bliskovito udarila vmes. Saj bi taki posli mogli znižati trdno ceno kave v Združenih državah. Zato je vlada omejila s posebno uredbo količino kave, ki jo je bilo dovoljeno prodati v Nemčijo in obenem je še povišala ceno za to kavo, ki bi bila prodana v Nemčijo.

Mnogo težja kakor s kavo, pa je stvar z bombažem. Pod vplivom ugodne konjunktura v letu 1951 so bile vse stare količine bombaža prodane po 20 do 30 odst. nad cenami, kakor pa so bile takrat cene na svetovnih tržiščih. V zaupanju na nadaljnje trajanje visoke konjunktura je Banco do Brasil odkupila, kljub svarilom gospodarskih strokovnjakov, od pridelovalcev bombaža celotno žetev po previsokih cenah. Od dneva nakupa je pa minilo že mnogo mesecev, blago pa razen neznatnih količin leži v skladiščih ter žre obresti. Kakor povsod po svetu — gotovo tudi pri Vas — se torej te vrste državna intervencija ni obnesla ter bo končala nazadnje s katastrofalno izgubo, za katero pa nihče seveda ne bo hotel biti odgovoren. Pa tako je vedno bilo in je tako še danes povsod na svetu.

Da bi stvar vsaj delno izravnali, je nastal načrt, da bi kupili v Angliji 60 letal na reakcijski pogon (Düsenflugzeuge), pri čemer bi se izguba pri bombažu seveda prevladala na ceno letal. Da je nakup takih letal seveda v celoti izguba, to menda tudi pri Vas vsi veste in vsi razumete. To blago kupi le tisti, ki to blago nujno rabi. To pa pri nas še ni slučaj. Jaz bi n. pr. podarjena letala že sprejel, da bi pa moral za to plačevati, mi pa še na misel ne pride. Toda nekaj moramo žrtvovati tudi za dober sloves in za reklamo v svetu. Še hvala Bogu, da si kaj takega moremo privoščiti. Skoraj ne verjamem, da bi si mogli kaj takega pri Vas privoščiti.

AVTO ZA VSAKEGA

V št. 21. „Našega tednika“ smo opozorili vse one, ki so morebiti svoječasno plačali kak znesek kot naročilo malega ljudskega avtomobila (Volkswagen), na informacijsko pisarno na Dunaju (Wien IV., Prinz-Eugen-Strasse 4). Tam je mogoče dobiti vsa potrebna pojasnila. Rok za prijave je bil stavljen do 31. maja t. l.

Zaradi velikega števila prijav, ki še vedno prihajajo, je podaljšal rok za prijave. Zato priporočamo vsem onim, ki se še niso prijavili, da pošljejo svoje pismene prijave čimprej na gornji naslov.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(23. nadaljevanje)

„V septembru na dan povišanja sv. Križa.“

„Ko je proščenje pri klosterski cerkvi,“ so si pojasnjevali sosede.

„Da, na ta semenj,“ je potrdil ugotovitev Mika. „Hlapec je peljal voz pšenice, da so kolesa škripala pod njo. Striček pa so šli kos poti pred vozom in ugibali, za koliko jo bodo prodali. Če jo dobro prodajo, da si kupijo obleko, novo, močno obleko.“

„Stric, stric,“ so kričali med potjo vrabci na strico.

„Jaz nisem nikak vaš stric, kolomaznik je stric, jaz pa sem Šimen Kolaržik iz Putime,“ so se pričkali striček z vrabci. Vrabec pa, kakor da ni slišal, vprašuje dalje:

„Cvilink, cvilink,“ in se pri tem kopal v prahu na cesti in šele, ko je opazil, da so stric blizu, se jim je umaknil s ceste in zletel na drevo — in da bi jih razjezil, jim je dalje bral misli.

„Molči, lopov!“ so se razjezili striček, „jaz ti bom že dal cvilink! rečem ti, da sem jaz Kolaržik iz Putime. Za mano peljejo konji dvajset vreč pšenice, težke kakor šibre in rumene kakor zlato. Danes si bom kupil praznično obleko, ne iz cvilinka, temveč iz mančestra ali česane preje.“

Zdaj je vrabec spoštljivo utihnil, striček pa so pospešili korak, ki jih je pogovor z vrabčkom zadržal.

Semenj ni bil samo dober, ampak naravnost izvrsten. „Pri Rožičku“ so šli kmetje na krožnik juhe. — No, pečenka je sama

prišla in steklenice s pivom se niso več brnili. Kolaržikovo pšenico so hvalili, bila je najboljša na vsem semnju in žid je plačal zanjo najvišjo ceno. Striček so kar žareli od veselja in ponosa. Pili so, da se je kar cedilo, poličev niti šteli niso. Saj „Rožički“ znajo dobro pisati. Celo karte so igrali pri stričkovi mizi. To so bili gospodje s prstani na rokah in z verižicami na telovnikih in strička so klicali: „Gospod Kolaržik!“

„Vi ne znate igrati, gospod Kolaržik?“

„Znam, gospodiči, toda ne igram!“ so rekli na glas in v duši se jim je oglašil svari len glas: „Pazi se, Šimen, gospod ti pravijo, in meščan kmetu tega ne reče kar tako zastonj.“

„Aha, ne igrate, je mošnjček suh, kaj?“

„Koga? Kaj pravite? Mošnjček suh? Dajte sem karte, kralja kličem!“ se je zbudil v stricu bes in so hitro potegnili iz žepa nekaj papirnatih petakov z ženskimi podobami.

Sreča je bila, da se je voznik odpeljal domov s praznim vozom in vprego, ker bi jo naš striček gotovo zaigrali, čeprav jim je mnogo tujih gospodov pri igri svetovalo in pomagalo.

Striček so se na večer vračali v Putim z lahko denarnico in s težko glavo. Pisana ruta, ki so jo vzele z doma, da bi vanjo zavili ves nakup, je bila prazna.

Na visoki lipi so kakor na stražnem stolpu v jesenskem večeru čakali na Kolarika vrabci. „Stric, stric,“ so veselo klicali, ko se je od daleč bližal striček.

„Cvilink, cvilink?“ je hudobno vprašal vrabec.

„Če bi le bil, če bi le bil!“ se je škodoljno smejala vrabulja in z njo se je za-

hihitala vsa vrabčeva družina.

Striček so se sklonili po kamen, pa so ga takoj spustili z roke in žalostno dejali: „Prav imate, moji zlati ptički, če bi le bil, pa ga ni cvilinka, niti sukna, da o mančestru niti ne govorim!“ Od tistega časa striček Kolaržik ne igrajo kart in so najbolj varčen sosed v občini.

„Šola življenja,“ je skesano priznal pred vso občino resni in odkriti Kolaržik.

„Pa je Kolaržik tedaj vendar dobil,“ je pohvalno razsodila vsa občina.

Tako so kmetje in bajtarji pripovedovali slabe in dobre stvari naravnost in odkrito, da bi Cimbura vse sodil in spoznal po njih dejanjih.

Nikomur niso prizanesli, niti Klasku ne. Pripovedovali so o njem lovske zgodbe, kako hodi čakati, nastavljať zanke, kako pozna živalske sledi in glasove. „Sam gozdar, če je v sili za srno, poišče Klaska in ga zapupno vpraša, kje bi jo izsledil?“ Pa tudi Klaska občina upošteva, ker ji napravi neprecenljive zasluge, ker vso vas varuje pred škodljivci. Vidro, kakor tele veliko, je nedavno ustrelil v Blanici. Vsako kuno in vsakega dihurja ujame v škripce.

Hvalili so Šinka brodnika, kakšen imeniten ribič je. Zrasel je na brodu, bolj na vodi kakor na suhem. V Blanici in na Otavi pozna vsak tolmun in ima v njej vse ribe preštete: ščuke, krape, ostrige, jegulje, menke. Sam izvrstno in vztrajno plava. Ribnik pod cerkvijo čez in čez preplava, Jerabinec pa krog in krog, se potopi, nekaj časa plava globoko pod vodo in pride iz vode, skrit v gostem trsu, da ga niti ne opaziš. Nima samo kratkih in močnih rok kakor dvoje vesel ali plavuti, ampak tudi

spretne, zna plesti predvino in vrbovje. Splete ti motvoz, vrv in sak. Ribjo naravnost začuti bodisi v stoječi ali tekoči vodi. Pozna vade, katerim se riba ne more upreti. Spretnejši je kot kateri koli poklicni ribič.

Potem je tu bajtar — čebelar, pobožen in premožen, tihi in potrpežljivi šterba. Človek, kateremu daleč naokoli v vsem Piseškem kraju ni enakega. Spomladi in v jeseni ga od daleč kličejo, da hodi pregledovati uljnake, da čebele preklada, med jemlje. Ne ustraši se in ne zbeži, če ga piči čebela, temveč mirno, prijazno ravna z „muhami“ brez kajenja in brez oglavke.

Tudi golobar sedi med njimi, bajtar Čulik. Cimbura in vsak človek ga spozna na zunaj na prvi pogled, ker med hojo ne gleda na zemljo, temveč mu oči blodijo po zraku in po strehah. Zato ga zbadajo, da tudi podnevi opazuje zvezde. Zvezdar mu pravijo. Nekoč je v Pisku v cerkvi med mašo prav tedaj, ko se je gospod dekan Tinger obrnil k ljudstvu, zletel Čuliku izpod sukne golob. Krasen sivi golšar. Toda striček po golobu niso povpraševali, ne se zanj zavzemali. Zdi se, kot da ima v ustih čarobno piščalko. Samo zaokroži jih in že zagruli tako vabljivo, mehko golobjo pesem, kateri se noben golob ne more ustavljati, zato takoj pokorno letijo k njemu. Da, to je daleč znani poznavalec in ljubitelj golobov.

In kaj pa Hornik? Ali bo temu občina odrekla čast in priznanje? Nikakor! Vsakomur prizna dobro in zaslužen hvalo, odkrito in brez hinavščine; in zato razklada Cimburi, da je Hornik vzor moža. Izkušen sadjar in poznavatelj dreves, da ga je treba iskati.

(Dalje prihodnjiki)

Rož, Podjuna, Zilja — čoža ljubezni med njimi je živa

Veliko je naša domovina že pretrpela. Zgodovina nam jo kaže včasih lepo, večkrat pa tudi vso poteptano, ja, skoraj uničeno. Vedno pa so se člani te domovine in njeni odgovorni možje zavedali svoje dolžnosti in svoje velike naloge. Zato so branili domovino, kolikor je bilo v njih močeh, borili so se vedno za njeno pošteno ime in za dragocene bisere, katere so ji uropali n. pr. krvoločni Turki. Skozi vsa stoletja do današnje dobe nas spremlja vzgled in velik ideal Miklova Zale, ki nam daje upanje in moč v večkrat trdnem boju za lepšo bodočnost in pravi procvit našega kulturnega življenja.

Kljub temu, da so med Rožom, Podjuno in Ziljo navade, šege, običaji različni, da so različna tudi narečja jezika, vendar jih veže nerazdružljiva ljubezen do verne slovenske matere.

Središči, kjer se danes zbirajo naša dekleta, sta St. Rupert in St. Peter. Tu si po-

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Naš dimnik

Možiček, preprost in uboren,
osamljen na strehi čepi;
ves dan se nikamor ne gane
in tudi ponoči ne spi.

Hudoben pa tudi nevaren
lahkó je ta sajasti spak;
kar bruhne, če saje gorijo,
nam ogenj na streho, bedak.

Ko sonce pogleda čez klance,
naš dimnik si pipo prižge
in vabi na ajdove žgance,
čeprav jih sam nikdar ne je.

Opoldne orehove štruklje
obeta nam sivkasti dim,
prigrizek in dobro večerjo
pripravlja, da laže zaspim.

Ponoči, ko stvarstvo počiva,
zamakne se v suho zlato:
tam spodaj se kamrica skriva,
kjer v dimu suši se meso.

Napak mu ne bom več našteval,
kar bila bi končno norost;
saj tudi med hčibami včasih
tiči kaka dobra lastnost.

Limbarski

Naše prireditve

GORENČE

V nedeljo, dne 14. junija, popoldne je gostovala pri nas „Celovška igralska družina“ z veseloigro „Svojeglavec“. Velika Favova dvorana bi bila tokrat skoraj premajhna, da bi sprejela vse goste. To pa tudi ni čudno! Saj so jo pomagali polniti poleg številnih domačinov mnogi naši prijatelji in ljubitelji prosvetnega dela, naši stalni gostje iz Žvabeka, Doba, iz Urške in šentpeterske fare.

K igri sami rečemo, da je bila to ne samo enkrat, ampak desetkrat veseloigra. Menda se še pri nobeni igri nismo tako nasmajali kakor pri tej. Igralci so se znali tako uživati v svoje vloge in so jih znali tako naravno življenjsko podajati, da ne vemo, koga bi bolj pohvalili. Pravijo, da je dekletom najbolj ugajal Svojeglavec, ki je znal tako trocati Toneta. Fantom pa je najbolje ugajal Tone, ki je znal Svojeglavca tako dobro izsolati, da je bil končno že kar zrel za ženitev. Čeprav je bila ta igra burka, veseloigra, vendar ne smemo prezreti njene vzgojne nauka, ki je v tem, da moramo vse življenje piliti in izboljševati svoj značaj, ako hočemo osrečiti sebe in družbo, v kateri živimo.

Vsej igralski družini, njenemu vodstvu, posebno še g. uredniku Šadjaku, ki nam je uvodoma podal omembe vredne misli o velikem blagoslovu prosvetnega dela po naših farah, naša najlepša zahvala. — Celovškimi prijateljem kličemo: „Le kmalu nas zopet obiščite!“ Saj lepih, vzgojno vzpodbudnih iger smo potrebni in jih tudi, ka-

ki se razprostirajo blizu morja. Računajo namreč — kakor pravi UNESCO v naznanilu o podpori, da bi lahko te puščave z namakanjem ozelenele, tako da bi jih lahko naselili in gospodarsko izkoristili.

SPOMENIK PISATELJU PRAVLJIC ANDERSENU

V newyorškem „Centralnem parku“ bodo postavili spomenik danskemu pisatelju Hansu Christianu Andersenu. Podarila ga bo mestu Dansko-ameriška ženska zveza. Andersenov kip bo izdelan tako, da bodo lahko otroci plezali nanj in sedeli v naročju pisatelja, ki jih je imel tako rad in jim je napisal najlepše pravljice. Kip bodo odkrili 2. aprila 1955, za 150-letnico Andersenovega rojstva.

ČASTNI DOKTORAT UNIVERZE CAMBRIDGE THOMASU MANNU

Pred kratkim je podelila univerza Cambridge nemškemu pisatelju Thomasu Mannu častni doktorat in ob tej priložnosti je predstavnik univerze, prof. W. K. C. Guthrie takole predstavil Thomasa Manna in orisal njegove zasluge:

„Evropska duša je razdvojena med severna in južna ljudstva, ki se razlikujejo po svojem značaju. Prva v veliki meri pogrešajo tevtonskih, druga pa latinskih elementov. Od moža pa, ki združuje to dvoje v svoji krvi in v katerega srcu se to dvoje med seboj bojuje, lahko pričakujemo izrednega prispevka k našemu skupnemu kulturnemu bogastvu. Mož, ki je najbolje uporabil to svojo izredno dediščino, je velik pisatelj Thomas Mann. Velik ni le kot romanopisec, ampak tudi kot filozof — tolmač ne le nemške, ampak vse evropske miselnosti...“

KRONANSKI SHAKESPEARJANSKI FESTIVAL V SOUTHWARKU

V Southwarku, nekakšnem večjem predmestju Londona na južni strani Temze — kraj ima kakih 170.000 prebivalcev — bo letos v avgustu „Kronanski

kor skušnja kaže, vsi radi gledamo.

Sprejeli smo še drugi dopis s sledečo vsebino: Ob priliki gostovanja s „Svojeglavcem“ so nam Celovčani pripravili prijeten popoldan. Pohvaliti moramo vse igralce, kajti vsak se je dobro izkazal in podal svoje v najlepši obliki. Posebno Jože se nam je zdel usmiljenja vreden, ker je dobil precej klofut, a upamo, da ga bo Cila kmalu potrošala.

Udeležba je bila jako lepa. Polni veselja in nasmehanih obrazov so odhajali ljudje z željo, da bi ta obisk, ki je bil prvi, ne bil tudi že zadnji. Kadar boste imeli še kak kos smeha odveč, ga kar k nam prinesite. Vedno vas bomo veseli in vas bomo radi sprejeli v svojo sredo. Saj smo tudi Gorenčani radi veseli in dobre volje. Nikakor ne mislite, da smo kakšni zaspanci. Zavedamo se tega, da ima veselo ljudi še Bog rad. Zato pa, draga mladina, zahajajmo vedno le na pošteno zabavo in skušajmo nuditi tudi drugim pošteno veselje!

VABILO

Farna mladina na Gorenčah uprizoni v nedeljo, dne 28. junija t. l., ob 15. uri pri Favi v Srednji vasi versko-vzgojno igro „Sv. Neža“, z veseloigrami „OPEHARJE-NI ŽID“ in „ZAKLAD“. Igra „Sv. Neža“ je bila uprizarjena na Gorenčah prvokrat leta 1912. Nekateri od tedanjih igralcev in prirediteljev igre „Sv. Neža“ še danes žive. Za 40-letni jubilej pa hoče farna mladina to igro ponoviti. K jubilejni uprizonitvi pa farna mladina prav pristrčno vabi poleg domačinov tudi vse okoličane od blizu in daleč.

Shakespearejanski festival“ v proslavo zgodovinskih dogodkov, ki vežejo slavnega dramatika s southwarksko občino. Poznavalci Shakespearevega umetniškega dela trde, da so mnoge njegove drame doživele svojo krstno predstavo prav v Southwarku. Festival se bo pričel 13. avgusta in bo trajal teden dni. Ves teden bodo na sporedu predstave mnogih dram v dvorani in na prostem.

Trojica luči

Luč srca: ljubezen!
Vseh nagonov ti vodnica,
vseh kreposti si kraljica,
hrepenenja nam žarišče,
upov cilj, svetišče!
O, srce, ki te zgubi,
milost to ljubezni,
v grešni ždi bolezn
in obup ga potopi!

Luč duha: ljubezen!
V tebi večna je resnica,
idealov vseh cvetica,
moč in slaj si vse modrosti,
vir neskončne vzvišenosti!
Mračen duh, ki usmrti
o, ljubezen, te,
blaznost mu zapre
do resnice vse poti!

Luč sveta: ljubezen!
Vodiš daljne vse svetove,
bilju sveže daš sokove...
Še človeka, ki te tepe,
vodiš kakor mati slepe!
Vsega ti si porodnica,
bitju daješ slast,
Stvarniku si čast,
luč nebeške, ti trojica!

Val. Polanšek

MLADINA PIŠE:

Moj prijatelj

Moja teta, ki mi je bila tudi krstna bota, je imela trgovino z mešanim blagom v Celovcu. Ker ob četrtek nismo imeli šolskega pouka, so mi ob četrtek mati naložili v nahrbtnik nekaj kep skute ter podolgovato in v sredi lepo okrašeno štruco masla. V torbo, ki sem jo nesel v roki, pa so mi naložili, letnemu času primerno, večje ali manjše število jajc. Tako obložen sem korakal vsak četrtek, v poletnem času bos in razoglav, v dve uri oddaljeni Celovec. Ta pot je bila težavna in utrudljiva zlasti takrat, ako so bile kokoši med tednom pridne in so nanesele večje število jajc. Takrat je bila torba težka in sem jo med potom do Celovca nešteto krat predejal iz roke v roko. Kljub temu pa sem vedno rad šel v Celovec, saj je bil ta dan za mene dan svobode in izpremembe vsakdanjega življenja. Ta dan sem bil prost vsakdanjega dela doma in mi tudi ni bilo treba v šolo, ki ni bila pri meni posebno priljubljena.

Teta v Celovcu je imela dva sina. Pepi je bil eno leto starejši od mene. Bil je bolj redkobeseden in zdel se mi je bolj „visok“, četudi se je proti meni delal prijaznega. Z njim se nisva nikdar poigrala. Z letom mlajšim Pavlijem pa sva bila dobra prijatelja, četudi je teta vedno trdila, da je Pavli lahkoživ in površen in da mu je šola zadnja briga.

Nekega poletja so starši Pavlija na njegovo prošnjo poslali k nam na počitnice. Iskreno sem se veselil, da bo moj dobri prijatelj iz mesta ostal več tednov pri nas. Toda to prijateljstvo je trajalo samo nekaj dni. Nekega dne mi mati naroči, naj grem in naženjem krompirjevke za krave. Vzel sem srp in dvokolnico (kolečko ali hare), mati me je še opozorila, naj pazim, da bi se Pavliju kaj ne zgodilo in naj mu ne dam srpa v roke. Ko sem nato na njivi žel krompirjevko, je 13-letni Pavli nekaj časa nemo stal poleg mene in me gledal, kako žanjem. Nato pa me je začel prositi, naj se njemu prepustim, da bo tudi on žel. Jaz sem mu sprva zatrjeval, da je srp nevaren in da mu ga po materinem naročilu ne smem izročiti. Ko pa me je le prosil, sem mu pokazal, kako mora srp držati in kako naj z levico prime krompirjevko ter nato odžanje. Skoraj zaničljivo je sledil Pavli mojemu pripovedovanju, kako naj dela. Ko sem mu dal srp, ga je precej okorno prijel, zagrabil je šop krompirjevke in zamahnil s srpom, pa tudi že istočasno od bolečine zavpil. Izpustil je srp in krompirjevko, iz globoke rane na prstu leve roke pa je curljala kri in Pavli se je spustil v jok.

Pri pogledu na vse to me je zgrabila v trenutku silna jeza in zavpil sem nad Pavlijem: „Celovski norec!“ Planil sem k njemu in mu pripeljal tako klofuto, da bi reže skoraj omahnil. Takoj sem se nato ustrašil svojega dejanja, ki sem ga v naglici izvršil, toda v tem je Pavli že tekkel med glasnim jokanjem proti domu, kjer so mu mati skrbno obvezali rano. Ne vem, kako dolgo me je nato gledal postrani, vem da je imel prst še dolgo obvezan, še potem, ko je odšel v mesto in sva postala že spet prijatelja.

Leta so minevala. Jaz sem postal kmet, moj tedanji prijatelj Pavli pa uradnik. Ostala pa sva vedno dobra prijatelja. Večkrat in pri raznih priložnostih pa omeni, da mu je brazgotina na prstu stalen opomin, da je treba za vsak stan in za vsako delo gotovega znanja ter da je velika napaka, če včasih kdo zaničuje in prezira kmečki stan kot stan neizobraženih ljudi. Klofuta, ki sem mu jo dal, pa je stalen opomin, da vsakemu grehu sledi preje ali slej kazen. Nešteto krat v življenju pa sem še pozneje skušal, kako hitro se zruši tudi najboljše prijateljstvo in to večkrat zaradi tega, ker smo v svojih dejanjih prehitri in premalo razsodni.

L. P.

ZA DOBRO VOLJO

Sonce spi. Neka gospa je bila s svojo hčerko na griču, od koder sta gledali sonce zahajati. „Zdaj je sonce že šlo spat,“ reče mati in gresta domov. Ko pa gresta mimo luže in slišita žabe regljati, reče vsa prestrašena hčerka: „Mati, poslušajte, zdaj sonce že smrči!“

Raztresen

„Natakar!“ — „Ukazuje!“ — „Če sem obdeloval, mi prinesite račun, če pa še nisem obdeloval, mi prinesite pečenko s krompirjem.“

Slika nam kaže Rožanko, Podjunčanko in Ziljanko v narodnih nošah

dajajo dekleta vseh naših dolin roke v zvesti medsebojni ljubezni, obljudljajo, da bodo ostala zvesta slovenski grudi, svoji zemlji in običajem. Širom naše koroške zemlje se zbirajo dekleta, ki hočejo postati vzorne matere in dobre gospodinje. Tam se medsebojno seznanijo ter medsebojno povezujejo. Upamo, da bo ostala ta vez nerazdružljiva, kakor nekdanj med našimi kmeti tlačani, ki so se borili za pravice svoje zemlje in besede. Tako se danes naša dekleta družijo v boju proti vsem tistim, kateri hočejo zavirati našo pot, ki pa je nepremagljiva. Zato lahko zaključimo: Rož, Podjuna, Zilja — veriga med njimi je nerazdružljiva!

KULTURNI RAZGLED PO SVETU

ZAKLJUČEK PROSVETNIH VEČEROV V TRSTU

Slovenska prosveta v Trstu je zaključila svoje kulturne večere za leto 1952–53. Vseh večerov je bilo 12. V njih so Tržačani pokazali, kaj se da doseči z dobro voljo in poštrevnostjo pa četudi niso na razpolago vsa sredstva. Večeri, na katerih so bila razna predavanja res izklesano podana in so jih poživeli še številni peški zbori, solo-spevi, deklamacije, recitacije in kinopredstave, so tržaške Slovence popolnoma zadovoljili in jih okrepili v narodni in verski zavesti. Zaključno predavanje je imel č. g. župnik Andrej Gabrovšek o borbi primorskih Slovencev za narodni obstoj.

GRŠKA PEVKA SI JE OSVOJILA LONDON

Pred kratkim je gostovala v Londonu grška sopranistka Maria Callas. Nastopila je v opemem gledališču „Covent Garden“, kjer je pela vlogo Aide, ter je zelo navdušila angleško občinstvo. Kritiki Andrew Smith je napisal v dnevniku „Daily Herald“ med drugim naslednje: „Maria Callas je bila najbolj ganljiva Aida, kar sem jih kdaj slišal v Londonu. Njena čustvena globina je izredno močna, vendar nikoli ne žrtvuje lirčne lepote glasbe. V tretjem dejanju je bilo njeno petje prava čarobnost noči, prelita v glas“. Tudi drugi londonski kritiki niso štedili s podobnimi pohvalami.

PUŠČAVE NAJ OZELENIJO

Vzgojna, znanstvena in kulturna organizacija Združenih narodov (UNESCO) je nakazala Mednarodni geografski zvezi 2.000 dolarjev kot podporo pri njenem zbiranju in obdelovanju znanstvenega gradiva o osemnajstih puščavskih ozemljih na svetu,

Povečajmo pridelke krme

Največ dohodkov more dobiti kmet iz živinoreje. Zato pa mora poizkušati, kako bi mogel na svoji kmetiji prerediti in pridelati čim več in čim boljše živino. Površine svojih njiv in travnikov ter pašnikov kmet ne more povečati, zato pa mora povečati pridelke na njivah in travnikih, da more na isti površini pridelati večjo živo težo živali kakor pa doslej.

V poletnem in jesenskem času navadno krme ne primanjkuje, primanjkuje pa je v zimskem in spomladanskem času. Zato pa mora v poletnem in jesenskem času skrbeti kmet, da pridelata toliko krme, da je tudi v zimskem in pomladnem času ne bo primanjkovalo.

Prva pomoč: silos

Prvi in eden najboljših pripomočkov prekrbeti si dobro, zadostno in sočno krmo za zimski in pomladni čas je zgradba silosov in pridelovanje ensilazne krme. Pri nobenem načinu konserviranja krme, tudi pri sušenju sena, se ne posreči ohraniti dragocene hranilne snovi v krmi tako dobro in tako zanesljivo kakor pa pri vksanju ali ensiliranju krme. Ob vsakem vremenu od spomladi pa vse do pozne jeseni moremo zeleno krmo spravljati v silose. Vksanje krme omogoča tudi izrabo one krme, ki jo težko posušimo in ki bi drugače propadla in ostala neizkoriščena. Tako si pripravljamo v dneh in tednih ter mesecih, ko je zadosti krme, potrebne zaloge krme za zimske mesece.

Zato moramo nujno svetovati vsem kmetovalcem, ki še nimajo silosov, da se obrnejo takoj na sosedo, ki že silos imajo, da jim dajo potrebne podatke in pojasnila. Še boljše pa je, da se obrnejo na okrajne kmetijske zbornice, kjer dobijo vsa potrebna pojasnila in tudi navodila, kako bi mogli dobiti pri gradnji silosov morebitne prispevke od Kmetijske zbornice.

Letos so pridelki sena razmeroma dobri, le kakovost spravljenega sena je bila doslej zaradi slabega vremena bolj slaba. Seno je temeljna krma pri vsakem krmljenju in ob vsakem času. Zato pa je tudi od pridelkov na naših travnikih odvisno, koliko živine bomo mogli v zimskem času prerediti in kako bomo mogli to živino krmiti, da nam bo dala čim večje koristi, da bo prirastek čim večji in da bodo količine mleka čim večje. Pridelki na travnikih in deteljščih odločajo torej v veliki meri o donosnosti naše živinoreje. Vsak ukrep torej, ki zvišuje in izboljšuje pridelke krme, izboljšuje naše celotno gospodarstvo. **Pravilna nega in oskrbovanje ter gnojenje travnikov izboljšuje torej v odločilni meri naše dohodke.**

Druga pomoč: gnojenje

Zato je v lastnem interesu vsakega kmetovalca, da poveča s pravilnim oskrbovanjem in z izboljšanim gnojenjem travni-

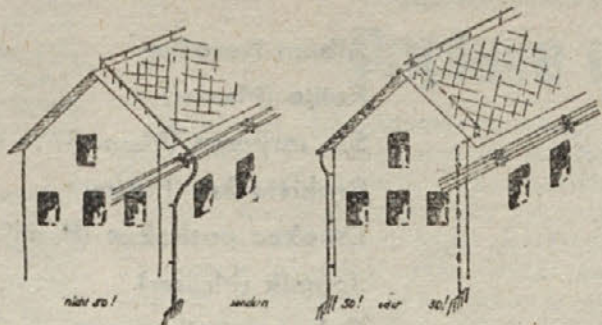
kov pridelke krme. Pri vsaki košnji odvzamemo travnikom velike množine hranilnih snovi, tem več, čim večji in čim boljši so pridelki krme. Ako hočemo, da se pridelki krme ne znižajo, moramo skrbeti zato, da travnikom odvzete hranilne snovi spet čimprej nadoknadimo. **Čimprej pa bomo nadoknadili odvzete hranilne snovi, ako bomo primerno gnojili takoj po prvi košnji.**

Znano je, da dajejo travniki največje pridelke krme pri prvi košnji. Za tvorbo te velike količine krme so potrebne tudi velike količine hranilnih snovi in sicer v prvi vrsti treh najvažnejših rastlinskih snovi, to je fosforja, kalija in dušika. Medtem pa ko kalija in fosforja padavine v zemlji ne izpirajo v spodnje sloje zemlje in bi bile tako te snovi odtegnjene izkoriščanju v rastlinah, pa se to dogaja z dušikom. Dušična gnojila so deloma hlapljiva deloma pa jih izperejo padavine v spodnje zemeljske sloje, ako jih rastline niso čimprej izrabile za svojo rast. Zato pa je tudi učinkovanje teh dušičnih hranilnih snovi omejeno samo na kratek čas nekaj tednov. Ako hočemo torej z dodajanjem dušičnih gnojil dobiti čim večje pridelke in ako hočemo istočasno znižati izgube dušičnih snovi čim bolj, bomo gnojili z dušikom večkrat. **Na travnikih je tak pripravljen čas za gnojenje z dušikom, po prvi košnji.** Na to gnojenje smo doslej pri nas še vse premalo mislili.

Priporočljivo je, ako gnojimo s 150 do 200 kg apnenno-amonijevga solitra na enem hektaru travnikov. S fosfornimi in s kalijevimi gnojili navadno po prvi košnji ne gnojimo, ker naj bi dobili travniki v spomladanskem in jesenskem gnojenju toliko teh hranilnih snovi, da traja ta zaloga do jeseni. Namesto z apnenno-amonijevim solitrom moremo zelo uspešno gnojiti po prvi košnji tudi z gnojnico in gnojevko. Pri tem računamo približno 150 do 200 hl gnojnice na en hektar. Seveda moramo pri tem paziti, da ne bomo razvažali gnojnice ob vročem soncu, ampak ob deževnem in oblačnem vremenu. Ako razvažamo gnojnico ob sončnem vremenu, se pri tem veliko dušičnih snovi vsled izhlapevanja izgubi, razen tega pa bi poškodovali tudi travniško rušo, ki jo gnojnica ob vročih sončnih žarkih posmudi. Ako v jeseni ali pozimi nismo gnojili s fosfornimi gnojili in je v travniški zemlji premalo fosforja, moremo primešati gnojnici in gnojevki tudi pri gnojenju po prvi košnji nekaj superfosfata.

Tako gnojenje nam zagotavlja, da bodo po prvi košnji travniki dobro uspevali in nam bodo tudi pri drugi košnji dali velike in dobre pridelke krme. Rentabilnost, to je donosnost tega gnojenja je dokazana in naj bi zato na to gnojenje ne pozabil noben kmet, ki hoče imeti pozimi v hlevu veliko število dobro krmljene živine.

Pravilna napeljava strelovoda in elektrovida

Vaščva proti strelu

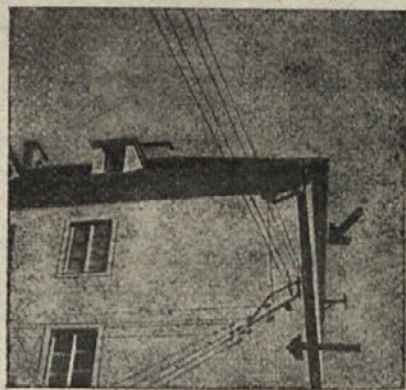
Med vsemi vodi, ki spadajo k varstveni ureditvi proti strelu in med vsemi električnimi vodi, ki so v bližini, mora biti zadostna razdalja. Ta naj znaša povprečno 1,5 m, mora pa biti vsekakor večja kakor ena desetina dolžine strelovoda od mesta, kjer je ta pritrdjen, pa do mesta, kjer dosega zemljo.

Tej zahtevi je navadno zelo lahko mogoče ugoditi in je navadno tudi zelo lahko mogoče pravilno urediti strelovodne naprave in električne vode.

Važno je nadalje, da izvedba napeljave električnih vodov tudi na strehah odgovarja predpisom. Ako je na streho pritrdjen vod z jako napetostjo toka, ta nikakor ne sme biti pritrdjen na strelovodne naprave, ampak mora biti vmes sklop, v dolžini okrog 30 mm. Ako pa je na strehi vod s šibkim tokom, ga pritrdimo neposredno na strelovodne naprave.

Naprave, ki vodijo od strelovoda v zemljo in ureditev v zemlji sami, morajo biti

od električnih kablov oddaljene vsaj 2 metra. Ako so razdalje manjše, do 1 metra, mora biti nad strelovodno napravo v zemlji izolirna cev, ki ima dolžino vsaj 3,5 m, na vsako stran torej vsaj 1,75 m.

Razdalja med elektrovidom in strelovodom je premajhna in zato proti predpisom.

Našim gospodinjam

„Rdeča jagoda, dober dan ...“

V mrzli zimski noči je biló. V hišici na koncu vasi se je naselila skrb. Štiriletno Verico muči pljučnica. Bolezen ji je izčrpala vse moči in vročina izsušila ustnice. „Nocoj se odloči,“ je dejal zdravnik. Mati bedi pri otroku. Bolj, kot prečute noči, ji črpa moči moreča skrb. Toda ljubezen do otroka ji daje moč. Njene ustnice šepetajo molitev in s strahom pogledajo na uro. Kazalec pa se tako počasi pomika naprej. Otrok žari v vročini, postaja nemiren in sili s postelje. Mati ga ljubeče miri, briše pot in moči razbeljene ustnice.

Bogu hvala! Otrok se je vendar nekoliko umiril in materi se zdi, da je zaspal. V hvalni molitvi mati sklone roke in solze hvalnosti ji tečejo po razoranem licu. Šele sedaj tudi ona nekoliko zatise oči, a za malo časa. Kar otrok široko odpre oči, zagleda mater in kakor v omotici zaprosi: „Mama, jagode!“ Mater zaboli srce. Kje naj sedaj, v zimi, dobi jagode, da bi otroku ustregla. Otrok pa le vztraja: „Mama, jagode, želja sem.“ Mati ji skuša dopovedati, da je zunaj zima in jagode pod snegom še spijo. Šele toplo sonce jih bo prebudilo in poleti, ko bo že zdrava, jih bosta šli skupaj nabirati.

Nekam čudno se sliši sedaj v poletnih mesecih ta zgodba. Nam gospodinjam pa je v opomin, da moramo sedaj misliti na potrebo pozimi. Sedaj je čas, ko si bomo lahko oskrbele jagod, borovnic ali črnice, češenj in drugega sadja tudi za zimski čas, za zdrave in bolne. Naj sledi nekaj receptov:

Vrtne in gozdne jagode natrgaj brez pecljev, operi in rahlo stresi na rešeto, da se odcedijo. Vzemi 1 kg sladkorja in pol litra vode. Postavi na vroče in kuhaj 5–7 minut. Pene sproti pobiraj. Predno streseš notri jagode, prideni sok pol limone ali 5 gramov limonove kisline, ki jo kupiš v lekarni. Jagode naj rahlo vro nekaj minut. Potem takoj odstavi, pokrij in deni na led ali v mrzlo vodo, da se dobro ohladijo. Mrzle rahlo zdejav v steklenice, vlij nanje sladkor in s celofan papirjem zaveži.

Lahko pa precejen sok pustiš stati da go-

sto sede na dno. Čistega odlij, postavi na vroče in prideni sladkor ter pusti, da skupaj počasi vre največ 10 minut.

Še manj je dela, ako zmečkane jagode pustiš vsaj dan in noč stati in potem skozi gosto sito pretlači. Prideni kuhan sladkor in nekaj kapljic rdeče pecilne barve, ker pri kuhanju sok obledi. Nalij v dobro umite steklenice za dva prsta do roba in imej v loncu pri 90 stopinjah Celzija 10 minut ali 20 minut pri 75° C.

Tako pripravi za zimo malinovec in črničevce. Lahko tudi ribezovec. Ta pa rabi več sladkorja, ker je bolj kisel. Vendar pa glede sladkorja velja vedno okus.

Marmelado iz jagod in malin dobiš, ako jih skozi gosto sito pretlačiš in med stalnim mešanjem s sladkorjem vred kuhaš, da se zgosti. Taka marmelada je za boljše pecivo zaželjena. Kuhaj pa kolikor mogoče hitro in v kozici naj bo le za 4 prste na debelo, da se čim prej zgosti.

Jagodov odcedek. Izberi dobro zrele jagode. Za vsakih 80 dkg jagod vzemi 1½ kg sladkorja. Polij ga s ¼ l vode; ko se stopi, ga skuha, da se malo potegne, medtem pa posnemi, kar se je nabralo nečistega. Zdaj priveži platnen prtčič na noge narobe obrnjene stol, pod njega postavi skledo, na prtčič stresi jagode in jih polij z vrelim sladkorjem. Sok, ki se je natekel od jagod, pogrej, da je precej vroč (vreti pa ne sme), in ga zopet vlij na jagode. Tako stori še dvakrat. Zdaj ga zopet pogrej, potem pa vlij še vročega v steklenice, ki jih pokrij s prtčičem ter čez en dan zamaši, zapečati in shrani.

Jagodov liker. Deni v steklenico 1 liter popolnoma zrelih gozdnih jagod, lahko tudi strok vanilije, vlij nanje liter finega vinskega žganja, dobro zamaši in postavi za par dni na sonce. Potem skuha 1 kg sladkorja, politega s ½ l vode; ko se očisti, ga vlij k še enkrat precejenemu soku od jagod in pusti še en dan stati. Nato precedi in napolni steklenice, dobro jih zamaši in zapečati ter shrani.

Otroške bolezni

K otroškim boleznim štejemo **glistavost**. Glist se otroci nalezijo s tem, da devajo v usta prste, ki so si jih onesnažili pri igranju s peskom itd. S tem занesejo jajčeca glist v usta. Iz jajčec se razvijejo v prebavilnih gliste, ki se včasih tako razmnože, da pridejo celo v usta, nos ali iz danke. Včasih zamaše gliste žolčna odvodila in povzročijo zlatenico, pridejo tudi v dihalo in trebušno šupljino. Včasih povzročajo hude bolečine v trebuhu. Glistava deca je slabokrvna, živčna.

Razen glist mučijo otroka včasih tudi podančice; to so drobni črvički, ki žive v debelem črevesu. Samica leže jajčeca ob zadnjici, zlasti ponoči, kar povzroča srbenje. Otroci se praskajo in vtikajo onesnažene prste v usta ter se znova okužijo. Potrebna je snaga, predvsem rok. Glistavim otrokom oblečemo ponoči hlačke, da ne okužijo posteljnine in da se ne morejo praskati. Črvičke in gliste zamorimo s santoninom, ob zadnjici pa namažemo s primernimi mazili.

Druga huda otroška bolezen je **oslovski kašelj**. To je kužna bolezen, ki jo povzroča poseben bacil, ki se prenaša po kapljicah iz ust. Bolezen se pojavlja ponajveč pri deci med drugim in osmim letom starosti in sicer jeseni in spomladi. Najvažnejši znak je periodično krčevito kašljanje, pri katerem otroci potegnejo najprej vase zrak, potem začno kikirikati in kašljati, pomodre okoli ust, izločujejo veliko sline in izbljujejo zaužito hrano. Deca, ki je enkrat prebolela oslovski kašelj, navadno drugič ne zboli več.

Oslovski kašelj bolnika zelo oslabi in ga napravi sprejemljivega za druge bolezni. Najboljše zdravljenje je bivanje otroka na svežem zraku in če mogoče sprememba zraka sploh, zlasti na višini, v planinah. Bolno deco je treba skrbno ločiti od zdrave.

Nevarna bolezen otrok je **vnetje možganov** (encefalitis), ki pušča dostikrat hude posledice, n. pr. razne hromote, duševno zaostalost in epileptične napade.

Nalezljiva bolezen, ki jo povzroča nek virus in se loti zlasti otrok med 5 in 15 letom je mumps. Okuženje se širi največ s

slino bolnikov. Bolezen se začne z glavobolom, vročino, obušesna slinavka skoro vedno oteče, zato otroka pri žvečenju boli. Včasih otečejo tudi podčeljustne slinavke, ki zmaličijo obraz. Pri fantkih je pogostna komplikacija vnetje moda, redkeje pa vnetje trebušne slinavke. Bolnika je treba izolirati in se ravnati po navodilih zdravnika.

Ošpice (morbili) so zelo pogosta otroška bolezen. Povzroča jo nek virus. Za ošpice so zelo sprejemljivi zlasti dojenčki do 5. meseca starosti. Ošpice niso nikaka nedolžna bolezen; mnogo otrok umre ali za njimi ali za njihovimi posledicami. Od okuženja do prvega pojava traja nekako 10 dni, od okuženja pa do izbruha prvega izpuščaja pa 14 dni. Bolezen začneja z vročino 39°C, hudim glavobolom, z vnetjem v očeh, nahodom itd. Po 14 dneh se pojavijo po obrazu pege in sicer najprej za ušesi in v dveh dneh se je izpuščaj razširil po vsem telesu. Čez 4–5 dni začne izpuščaj bledeti, vročina pada in bolniku odleže. Toda ošpice morejo imeti hude komplikacije n. pr. pljučnico, vnetje sapnikov, vnetje srednjega ušesa itd. Ustvarjajo pa tudi nagnjenje k jetiki. Najbolj je po ošpicah ogrožena slabotna deca; krepka jih preboli brez posledic. Zato pa zavarujemo slabotno deco s posebnim serumom. Kdor je ošpice prebolel, je proti njim trajno imun (zavaran).

SVEŽA JAJCA SO ZDRAVA

Znanstvena raziskovanja so dokazala, da so sveža jajca ne samo boljša, ampak tudi mnogo hranilnejša od starih. V šestih mesecih izgubijo jajca 16% zelo dragocene snovi, Folove kisline. Po enem letu je bila ugotovljena izguba 27% te snovi. Razen tega pa izgubijo jajca po daljšem času, tudi če so spravljena v hladilnih skladiščih, precejšnje količine raznih beljakovin (proteini, riboflavin, niacin) pa tudi zelo važne vitamine in pantotensko kislino.

Koroška pismo kranjskemu Janezu

Dragi Janez!

Če ti že koroške dečle pišejo, do katerih bi tako rad prišel, zakaj bi Ti še mi, Hanezi in Jozeji, ne pisali. Ne bomo Ti vojne napovedali, kakor so to napravile naše koroške dečle. Saj so Te dečle tako že premagale. Mi Ti pa hočemo čisto po prijateljsko izprašati vest.

Pisal si v „Našem tedniku“, da se boš umaknil za nekaj časa nekam v jazbečo luknjo. To pa si najbrž zato napisal, da bi nas prevaril in bi si mi mislili, da spi kranjski Janez pod kakim lesnikovim štorom. Toda ne boš nas potegnil za nos. Tu mora biti nekaj drugega vmes. Smo Te že dobili, misliš, da nas boš prevaral, pa nas ne boš. Če znaš tako imenitno dekle s srčke ogrevati, narave pa zato še ne boš pregoljufal in je ne boš na glavo postavil. Vprašamo Te, kdaj pa je še jazbec meseca aprila silil v svoj zimski brlog? Zato pa kar odkrito povej, da si tisto napisal v strahu pred koroškimi dekleti. Teh si se zbal, ker so Ti lani nekoč obljubile, da pridejo k Tebi na obisk. Misliš si, da boš tako še najbolj varen pred njimi, ako jim natvežeš ono o jazbeči luknji. Ko bo pa spet prišel mesec november, pa dekleta že ne bodo več hodila tja v mrzlo Ameriko. Takrat si boš pa spet upal pogledati okrog po svetu, saj preko morja tudi dečle ne morejo vedeti, kaj tam delaš in če si res v jazbečem brlogu.

Tudi Ti ne moremo verjeti, da bi bila Tvoje dremavosti kriva preobilna mast. Mi se Te namreč predstavljamo kot visokega dolgina, ki je suh kakor cerkvena miš. Pač pa si mislil, kaj če le nekega lepega dne naenkrat potrkajo koroška dekleta na moja vrata, saj še pravilno v pozoru pred njimi stati ne bom znal. In tista stroga Lončarjeva Mojca me bo prav gotovo potlačila v velik lonc kislega zelja in se bo nato zabavala z menoj ter me spraševala, če sem že sit kislega zelja. Nazadnje bi Te pa Mojca dala še za vabo dedeku mrazu za prihodnji

Božič, ko bo dedek spet strašil po svetu in bo spet zalezoval koroška dekleta. Tako bi bilo torej konec kranjskega Janeza. Ker pa sam pišeš, da zaradi Korošic še ne nameravaš umreti, četudi jih imaš čudno rad, si se poslužil zvijače. Nisi pa pri tem računal na koroške Haneze in Jozeje, ki smo vse to uganili in smo povedali Tvoje načrte. Za to Tvojo goljufivo zamisel pa Ti naložimo pokoro, da nas ne boš spet drugič poizkusil potegniti za nos. Ta pokora pa je v tem, da enkrat za vselej opustiš vsako misel na koroška dekleta. Tja, kjer nageljški cvetijo. tja koroški pobiči sami radi v vas hodimo. Pač pa te povabimo na naše žegnanje. Tam boš videl naše dečle v procesiji, nato pa tudi pri kramarjih, ko kupi vsak pobič svoje dečle srčka dva. Ko zaključujemo svoje pismo, Ti še samo to želimo, da se poboljšaš. Če boš pa zaslužil, Te bomo pozneje kdaj tudi javno pohvalili v časopisu. Zdaj pa zdravstvuj! Pozdravljajo koroški Hanezi, Jozeji in še drugi.

GUMIJEVE REPARATU-
RE VSEH VRST — PRO-
DAJA AVTO-GUM. KO-
LES — TANKANJE
Ing. J. PETELN
Velikovec — Völkermarkt
Klagenfurter Vorstadt

ZA ŠALO

Anica vpraša Mojcka: „Ali ti svojo mater tikaš ali vikaš?“ Ker Mojcka vprašanja v tej obliki ni razumela, ga stavi Ančka takole: „Kako ti rečeš svoji materi: Mama, prinesi mi vode ali pa: mama prinesite mi vode?“

Nato odgovori Ančka: „Ne prvo in ne drugo, marveč grem sama po vodo.“

Nepremišljen odgovor

Žena: „Ne morem nič dati, jih preveč pride.“ — Prosjak (jezno): „Vi tudi nič ne daste, če nihče ne pride!“

Beri in širi „NAŠ TEDNIK — KRONIKA“

Der neue Taunus Combi mit allen guten Eigenschaften des bewährten Taunus 12 M.

Gleichzeitig eleganter Personenwagen und schneller Halbtönnner-Lieferwagen. Geräumig, repräsentativ, wendig. Hervorragendes Anzugsvermögen und sichere Straßenlage.

Fragen Sie uns unverbindlich nach Einzelheiten.

Šivalni stroji: za dom in za obrt. — Dvokolesa: 50 različnih vrst na izbiro. — Radijski aparati: vsi novi modeli na ugodne obroke pri **TRUPPE & ERMANN** Beljak - Villach, Widmannsgasse, vogal Kirchenplatz.

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Električni predmeti, motorji, hladilniki, akumulatorji poceni pri **WEISER**, Celovec, Paradieserg. 10.

Za 8.250.— mesečno dobite **TOVARNIŠKO NOVO MOTORNO KOLO** Potuznik, Celovec-Klagenfurt 8t. Rupprecht Str. 4. Tel. 35-23.

Glasba - pihala - note - gramofonske plošče. Največja izbira. Nizke cene. **Musikhaus Hergeth** Celovec, Burggasse 23. Reparature vseh vrst.

Garantirano trajne frizure, naravno pravo barvanje las — kite. **ZOTTER**, Celovec, Salmstrasse 3.

NAŠ ŠLAGER! Lumberjack, 1a Napa-usnje, siv, moder, zelen 5.590.— Specialna trgovina za usnjena oblačila Christoph Neuner, Celovec, St. Veiter Strasse.

IRHOVKE kupujte sedaj. Specialna trgovina za usnjena oblačila, Christoph Neuner, Celovec, St. Veiter Strasse.

Želim spoznati zaradi ženitve pošteno dekle, v starosti 26 do 28 let, ki bi hotela priti v Kanado. Imam premoženje. Pišite na naslov: Josef Javornik, 212 Peacerl St., Port Arthur, Ont., Canada.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 26. do 29. VI.: „Eine Königin wird gekrönt“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri.
Od 26. do 29. VI.: „Die Mauern von Malapaga“
Od 30. VI. do 2. VII.: „Die Nacht geht zu Ende“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku
Od 27. do 29. VI.: „1. April 2000“

DOBRLA VAS

Dne 27. VI.: „Alraune“

Dne 28. VI.: „Alraune“

PRODAJA

Po zadnjih 4 mesecih 31.786 ZADOVOLJNIH KUPCEV, to je najboljši dokaz za: **PRI MODENMÜLLER-ju GRAZ NAROČENO, PRIHRANI MNOGO ČASA, PRIHRANI MNOGO DENARJA.** — Zahtevajte neobvezno naše brezplačne cenike, preglejte jih in primerjajte naše ponudbe in tudi vi boste takoj naročili. — **POLNA GARANCIJA, ZATO NOBEN RIZIKO ZA VAS:** Ako vam ne ugaja, takoj zamenjamo ali vrnemo denar.

SPECIALNA RAZPOŠILJALNA HIŠA MODENMÜLLER od 1894, GRAZ, MURGASSE.

INTEREXPORT - TRST

Pošljite svojcem in znancem v Jugoslaviji živila, tehnične predmete (radijske parate, kolesa itd.), harmonike, tekstilno blago vsake vrste itd. Priporočamo zlasti standardne pakete (vračunana je že carina in poština):

Paket „B“ dol. 6.80
3 kg kave SANTOS
1 1/2 kg sladkorja

Tekstil št. 11 dol. 27.—
3 m volnenega blaga za moško obleko
1 celotni pribor za obleko

Paket „C“ dol. 8.20
3 kg kave MINAS
3 kg riža
2 kg sladkorja, kristal
1 kg sladkorja, kocke

Tekstil št. 22 dol. 26.—
4 m volnenega blaga za žensko obleko
3 pari nogavic „Nylon“ 51 gg
5 m svile „Bemberg“ za žensko perilo
1 par 1a ženskih čevljev

Pošljamo tudi denar in izplačujemo za 1 dolar po 450 dinarjev v gotovini. — Pošljite naročila, čeke in Money Orders na naslov našega zastopnika za Avstrijo:

Dipl.-ing. LAMBERT MURI, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26, Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike in pojasnila.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

28. junija: 7.15 Verski govor — Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done . . . — 29. junija: 14.30 Tedenski pregled — Mojstri besede (Ernest Hemingway). — 30. junija: 14.30 Zdravnik — Hodil sem po zemlji naši . . . — 18.30 Kulturno zrcalo meseca. — 1. julija: 14.30 Kmetijska oddaja. — 2. julija: 14.30 Pri klavirju (Bojan Adamič) — 3. julija: 14.30 Z vsega sveta. — 4. julija: 8.45 Za naše male poslušalce. — Zanimivosti — 18.30 F. S. Finžgar: Triglav, idilična pesnitev. (Podajajo študenti učiteljskega v Celovcu). — 5. julija: 7.15 Verski govor — pesmi in glasba.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. —

26. junija: 13.00 Glasba po željah — 19.00 Kraji in ljudje — 20.30 Tržaški kulturni razgledi — 21.00 Koncert violinistke Stanič — Kresove. 27. junija:

13.00 Pevski duet in harmonika — 13.30 Kulturni obzorik — 19.00 Pogovor z ženo — 20.40 Slovenske pesmi — 21.00 Malo za šalo — malo zares — 22.45 Ples za konec tedna. — 28. junija: 8.45 Kmetijska oddaja. 9.30 Vera in naš čas. 11.30 Oddaja za najmlajše. 13.00 Glasba po željah. 16.00 Malo za šalo — malo zares. 18.00 Novice iz delavskega sveta. 18.10 Nastop gojencev Prosvetne Matice. 21.30 Izbrana lirika. 19.00 Iz filmskega sveta. — 29. junija: 13.00 Glasba po željah. 16.00 Koncert godalnega orkestra iz Celja. 20.00 Slovenski motivi. 21.00 Književnost in umetnost. — 30. junija: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Tehnika in gospodarstvo. 20.30 Aktualnosti. — Večerne melodije. — 1. julija: 13.30 Kulturni obzorik. 19.00 Zdravniški vedež. 20.30 Šola in vzgoja. 21.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane. — 2. julija: 13.00 Pevski duet in harmonika. 19.00 Slovenščina za Slovence. 20.00 Slovenski motivi.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

GABARDINE — KAMGARNI — FLAUSCHI — SHANTUNGI — SVILA — EVERGLAZE — BLUZE

Poceni

Največja izbira — najnižje cene!

Poceni

Prodaja na obroke se nadaljuje

Poceni

G. Umsehaden

Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse 7. Am Fleischmarkt

EDLOPLAST — KOSTUMI — JOPICE — MOŠKE OBLEKE — GABARDINE IN ZAMET. HLACE

DOBRA KNJIGA

še vedno najlepše darilo za vsako priliko

Album Koroške	15 šilingov
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrtvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Jamnik (Mauser)	8.—
Cela kolekcija stane	25 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2'5 USA dolarjev

Si koroški patriot? Pij Schleppe povsod

Kupujte predvsem pri trgovcih,

ki oglašajo v našem listu!

V nedeljo, dne 5. julija 1953, gremo vsi na **T O M B O L O V D O L I N O**

List izhaja vsak četrtek. — Naroča se pod naslovom: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. — Naročnina mesečno 3 šil. za inozemstvo 4 dolarje letno. Odpoved za en mesec naprej. — Lastnik in izdajatelj Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik Albert Sadjak. — Tiska tiskarna Družbe sv. Mohorja, vsi v Celovcu, Viktringer Ring 26. — Telefonska številka uredništva in uprave 43-58.